

SLOVENSKI NAROD

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strommayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Mariborska sekcija Društva za ceste

Ustanovljena je bila v soboto — Za predsednika je bil izvoljen ing. Vladimir Štajner

Maribor, 8. avgusta
V soboto popoldne je bil v mariborski mestni posvetovalnici ustanovni občni zbor mariborske tekočice Društva za ceste. Otvoril in vodil je ustanovni občni zbor predsednik zadrage Marib. teden dr. Fr. Lipold, ki je v uvodu pozdravil zbrane odličnik pred obrazložil namen Društva za ceste s posebnim ozirom na severno mejo. Potem so govorili predsednik Društva za ceste dr. Vrhnec, inž. Škaberne v imenu banke uprave, podžupan Zebot, narodni poslanec Dobersček, Putnikovi ravnatelj Loos. Na ustanovnem občnem zboru se je sprejela sledeča resolucija:

Ravno tako je potrebno, da se v programu najnujnejših cestnih del predvidi modernizacija zveze iz Maribora po Dravski dolini do Prevalj, ki je najtežjega geopolitičnega in tujekoprometnega pomena kot važna mednarodna cestno-prometna zveza;

Poudarja odločno in enodušno zahtevo javnega mišljenja naših obmejnih krajev, da se prične nemudoma z modernizacijskimi deli na cesti med Mariborom in Celjem, ker ta cesta v sedanjem stanju naravnost ogroža varnost cestnega prometa in je tudi v interesu ugleda naše države neobhodno potrebno, da se ta kričeči nedostatek nemudoma odpravi:

Društvo za ceste v Ljubljani, sekcija Maribor, bo v svojem delovanju tudi vsem ostalim cestam v severnem delu dravske banovine posvetilo največjo pozornost ter prosi tudi ob tej priložnosti vse merodajne činitelje in vsa naša javnost, da ga v tem svojem prizadevanju vsestransko podprejo ter da njegova stremeljenja z naklonjenostjo in razumevanjem spremljajo.

Potreba podpravljenja banov. ceste Maribor—Dravograd.

Pri volitvah so bili izvoljeni v odbor:
Predsednik: ing. Vladimir Slajmer, pred-
sednik Tujskoprometne zveze v Mariboru;
podpredsednika: dr. Alojzij Juvan, pred-
sednik mestne občine Maribor; Ferdo Pin-
ter, veletrgovec, predsednik Avtomobilske-
ga kluba kr. Jugoslavije, sekcija Maribor;
tajnik: Josip Loos, ravnatelj »Putnika«;
blagajnik: Hugon Weiss, dipl. komercialist;
tajnik Jugoslovenskega touring kluba, po-
družnica Maribor; odborniki: (po abeced-
nem redu) ing. Josip Baran, ravnatelj Mest-
nega gradbenega urada, Maribor; prof. Fra-
njo Baš, banovinski arhivar, Maribor; ing.
Ivan Ferluga, gradbeni inženjer, Maribor;
Ivan Gračnar, banški svetnik in ravnatelj
banov, zdravilišča Rogaska Slatina; dr.
Franjo Lipold, predsednik Mariborskega
tedna, Maribor; Alojzij Mihelič, predse-
dnik mestne občine Celje; Miloš Oset, ve-
letrgovec, predsednik Združenja trgovcev
Maribor; dr. Alojzij Remec, predsednik
mestne občine in sreskega cestnega odbo-
ra, Ptuj; ing. Jan Vanek, višji tehničar
svetnik, Maribor; Franjo Zebot, podžupan
in predsednik Okrajnega cestnega odbora
Maribor. Nekaj članov bo naknadno koop-
tiranih v odbor.

Društvo za ceste v Ljubljani, sekcija Maribor, si je postavilo kot prvo in najvažnejšo nalogo skrb za sodobno obnovo in izgradnjo cestnega omrežja v severnem delu dravske banovine ter je ob priliki svoje ustanovitve soglasno sprejelo naslednjo resolucijo:

Društvo za ceste v Ljubljani, sekcija Maribor, toplo pozdravlja vse ukrepe krajevske vlade v smislu pospeševanja motorizacije in mototurizma v naši državi;

Pozdravlja ustanovitev cestnih fondov, ki predstavljajo zdravo podlago za financiranje naših cestnih del, zahteva pa, da se pri sestavi državnega proračuna oddvojijo sredstva, ki jih plačuje cestni promet (carina in trošarina na motorna vozila itd.). Pozdravlja na prvem jugoslovanskem cestnem kongresu v Ljubljani objavljeni letni program izgradnje kraljevskih cest in pričakuje, da se bo ta program pa-

Ugotoviti pa mora, da so bili v službenem programu najnujnejših cestnih del, ki jih je hudo zapostavljali interesi severne Slovenije, ki predstavljajo obenem vitalne interese naše države, ker so najvažnejše cestne zveze v vsej državi vezane z inozemstvom ravno preko važnih dostopnih cest na naši severozapadni meji.

[illegible]

Pariz, 8. avg. d. Spopadi na mandžursko-ruski meji se nadaljujejo, vendar pa skušajo rusko-japonski spor poravnati po diplomatski poti, kar prdstavlja že precejšen korak k omiljenju napetosti, ki je grozila, da se bo izrodila v pravcato vojno.

Kakor znano, je japonski poslanik v Moskvi Sigemitsu Izraeli ruskemu komisarju za zunanje zadeve pripravljenost svoje vlade, kot pravnega spor pri Čangku fengu mirno končati lokalni dogodek, kar pomeni, da bi namestu generalov pričeli zopet govoriti diplomati. V Tokiju so pred petimi meseci naj bi se na obeh straneh ustavile nesoglasnosti in v Litvinov načelno ne odklanja tega podloga. Zahteva je, da se umaknejo japonske čete z ozemlja, ki so ga protizakonito zasedle. Četudi se bodo debate o upravičenosti te zasedbe prihodnje dni nadaljevale, ker hočejo na obeh straneh ohraniti svoj prestiž, in četudi se spopadi na mandžursko-ruski meji nadaljujejo, se more vendar iz tega preokretu sklepati, da ne želi nobena izmed velikih tekmovalk na Daljnem vzhodu v sedanjem trenutku vojne.

Dasi se v Sovjetski uniji na protestnih shodih zelo vzpodbuja protijaponsko razpoloženje in dasi so bile ruske obmejnne straže pomnožene zadnje dni z različnimi kontingenti redne vojske na Daljnem vzhodu, s tanki, topovi in letali, vendar ni v Moskvi posebnih znamenj, da mislijo pričeti kako veliko vojno. Vojna poročila se sicer glase, kakor bi bili že sredi napovedane vojne, vendar pa je znatno manj, da so ostale vojaške operacije omejevali strogo na sporni obmejni kot zapadno od Vladivostoka.

Čeprav pa v Tokiju in Moskvi v sedanjem trenutku niso posebno zavzeti za vojno, bi bilo vendar napacno presojati, da se spopade pri Cankungfengu z enako mero kakor nestete dosedanje incidente na dolgi rusko-mandžurski meji. Da ti dogodki niso podrejenega pomena, dokazuje že to, da se v zadnjih dneh neprestano posvetujejo v Tokiju vodilni člani vlade z zastopniki generalnega štaba, pa tudi z mikadom.

S strateškega stališča je gručevje pri Čangkuifu na Ruse izrednega pomena. To gručevje je 75 km daleč od Posjedkenske zaliva, ki ga nameravajo boje izpremeniti v vojaško oporišče. Če bodo Rusi ostali na teh višinah, po katerih grebenu poteka baje meja, bodo mogli ogroziti japonsko pomorsko oporišče v Rašinu na severni Koreji, tik ob ruski meji, ter razbiti zveze od tod v Mandžurijo, ki so važne za transport vojaštva. Če pritiska Rusija v času, ko prihaja Japonska do spoznanja, da zahteva njena vojna na Kitajskem podpora vsega njenega narodnega gospodarstva, na tako občutljivi točki je razumljiva velika nervoznost, ki je nastala v japonski javnosti zadnje dni. Nervoznost, da bi krajevni vojaški poveljniki v Mandžuriji, ki dobro poznajo kočljiv položaj v Mandžuriji in okupiranih krajih severno Kitajske, skušali samovoljno uveljaviti dozdevne japonske interese proti Rusiji, je to nervoznost japonske javnosti in odgovornost japonske vlade.

de še bolj povečala. Tudi diplomatski krogi v Washingtonu so mnenja, da so spopade okoli Cangkufenga izzvali krajevni vojaški poveljniki brez navodil iz Tokija.

Dejstvo je, da si Japonska ne more dovoliti v sedanjem trenutku vojne na dveh frontah. Če sta vlada v Tokiju ali poveljstvo japonske vojske v Kvantungu kljub temu poskusila udarec proti Rusiji mor-

da na podlagi informacij ruskega generala Ljuškova, ki je pobegnil na Japonsko, sta bržkone domnevala, da se še ni treba bati prave vojne z Rusijo. Če pa se na eni strani Japonska sedaj še mora odločiti odkritemu obračunu z Rusijo, se mu na drugi strani Rusija še more odločiti. Za Sovjetsko unijo ni v sedanjem trenutku nobenega nujnega vzroka, da bi začela kako večjo vojno na Daljnem vzhodu. Rusija more še prav dolgo čakati, da se Japonska še bolj izčrpa v svoji vojni proti Kitajski, ki jo lahko s podpiranjem maršala Čangkaičja zavlačuje v nedoglednost. V Kremenlju se bodo tudi tem razni odreki neposredni vojni z Japonsko, ker večje na drugi strani močno njihovo pozornost dogodki v zapadni Evropi.

Iz Kamnika mesto dne 13. VIII.	ob 21.20
" Jarš Mengesa	" " 21.43
" Domžal	" " 21.51
" Ljubljane gl. kol.	" " 22.40
Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII.	ob 1.45
S tem vlakom potujejo iz Ljubljane tudi	
Dolenjci in Notranjci.	
Z Jesenic	dne 13. VIII. ob 21.00
Iz Zirovnice	" " 21.14
" Lesc Bleda	" " 21.22
" Podnarta Kroke	" " 21.45
" Kranja	" " 22.01
" Škofje Loke	" " 22.14
" Ljubljana gl. kol.	" " 23.00
Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII.	ob 1.55
Iz Trbovelj	dne 14. VIII. ob 3.30
Iz Hrastnika	dne 14. VIII. ob 3.38
Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII.	ob 5.36
Iz Celja	dne 14. VIII. ob 4.30
Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII.	ob 5.46
Iz Šoštanja	dne 14. VIII. ob 3.40
" Smartna ob Paki	" " 3.59
" Polzele Braslovč	" " 4.08
" St. Peter v Sav. dol.	" " 4.15
" Zalca	" " 4.23
" Petrovč	" " 4.27
" Celja	" " 4.48
Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII.	ob 6.20
Iz Zreč	dne 14. VIII. ob 3.55
Iz Slov. Konjic	" " 4.18
Razen tega bo vozil še redni potniški vlak	
št. 8231, ki odhaja iz Slov. Konjic	ob 4.58
in prihaja v Poljčane ob 5.45	
Iz Poljčan	dne 14. VIII. ob 5.50
Iz Slov. Bistrice	" " 6.00
Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII.	ob 6.28
Iz Brežic	dne 14. VIII. ob 3.40
" Videm Krško	" " 3.50
" Rajhenburg	" " 3.56
" Blanca	" " 4.03
" Sevnica	" " 4.12
" Radeče	" " 4.30
" Rimske Toplice	" " 4.57
" Laško	" " 5.07
" Store	" " 5.25
" Sv. Jurij	" " 5.32
Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII.	ob 6.38
Iz Rogatica	dne 14. VIII. ob 4.40
" Rogaška Slatina	" " 4.53
" Kostravnica Podplat	" " 5.07
" Mestinje	" " 5.11
" Šmarje pri Jelšah	" " 5.27
" St. Vid pri Grobelnem	" " 5.40
" Grobelno	" " 5.56
" Ponikva	" " 6.03
Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII.	ob 6.36

Iz Ljubljane gl. kol. dne 14. VIII.	ob 3.30
" Dev. Marija v Polju "	" 3.37
" Zalog "	" 3.41
" Kresnice "	" 4.00
" Litja "	" 4.10
Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII.	ob 6.40
Iz Ljubljane gl. k. dne 14. VIII.	ob 3.50
Prihod v Maribor gl. kol. 14. VIII.	ob 7.14
Iz Ptuja dne 14. VIII.	ob 4.45
" Hajdina "	" 4.42
" Sv. Lovrence na Drav. polju "	" 4.53
" Cirkovce dne 14. VIII.	ob 4.58
Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII.	ob 5.29
Iz Murske Sobote dne 14. VIII.	ob 3.12
" Beltinci "	" 3.24
" Dokležovje "	" 3.31
" Veržej "	" 3.38
Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII.	ob 6.04
Iz Gornje Radgone dne 14. VIII.	ob 3.38
" Slatina Radenci "	" 3.49
" Hrstje Mota "	" 3.56
" Bučevci "	" 4.03
" Križevci pri Ljutomeru "	" 4.12
" Ljutomer "	" 4.32
" Žerovinci "	" 4.53
" Ivankovci "	" 5.03
" Pavlovci "	" 5.11
" Pušonci "	" 5.15
" Ormož "	" 5.25
Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII.	ob 6.33
Iz Čakovca dne 14. VIII.	ob 5.10
" Središče "	" 5.26
" Velika Nedelja "	" 5.47
" Osluševci "	" 5.54
" Moškanjci "	" 6.02
Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII.	ob 7.05
Iz Prevalj dne 14. VIII.	ob 4.30
" Guštanj Ravne "	" 4.36
Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII.	ob 6.08
Iz Velenja dne 14. VIII.	ob 3.55
" Gornji Dolž "	" 4.25
" Mislinja "	" 4.33
" Dovže "	" 4.41
" Slovenj Gradec "	" 5.01
" Dravograd Meža "	" 5.37
Prihod v Maribor kor. k. 14. VIII.	ob 6.51
Udeleženci s proge Trbnje do Rus uporabljajo redni potniški vlak št. 9011, ki odhaja iz Dravograda Meže ob 5.59 in prihaja v Maribor kor. kol. ob 7.22.	
Udeleženci s proge St. Ilj - Pesnica uporabijo redni potniški vlak št. 9011, ki odhaja iz St. Ilja ob 7.12 in prihaja v Maribor gl. kol. ob 7.38	
Skupina Koroških borcev potuje iz Ljubljane glav. kol. 14. VIII. z vlakom št. 611, ki odhaja iz Ljubljane ob 6.38.	

Znani in priljubljeni župnik g. Vinko Poljanec iz škofjanske, ki je bil že daljša časa v bolnišnici pri celovških elizabetanecih, je 2. t. m. zapustil bolnišnico in se vrnil v svojeto bivo škofjansko faro na kraj Njegova bolezen je zelo resna, vendar se upanje, da bo med svojimi dragimi rojaki kmalu okrevale.

Slovenska prosvetna zveza je priredila 31. julija popoldne na šokarjevem vrtu v Globnem slovenski dan s sličicami iz slovenskega kulturnega življenja na Koroškem. Nad tisočglavi množici slovenskega ljudstva iz Podjurne in okolice je s pozdravnimi besedami zapel skupni množični zbor pod vodstvom g. Hartmannov. Zadelala je slovenska himna »Nmar-

črnez jizarov. Tej sta sedeli »Pastirček in »Planinska«. Nato so nastopila vrsta podjunaka dekleta v shoru pod vodstvom gđc. Milke Hartmannove. Slavnostni govor je imel profesor Tišler in navajal težave koroških Slovencev. Slavnostnemu govoru so sedeli še razni nastopi, s katerimi so pokazali podjunaki fantje, četudi so komaj odločili svoje kose, in pa dekleta zdravih rdečih lic, kaj da znaajo lepega podati vsem onim, ki hočejo svojo narodnost hraniti kot najdražji spomin na svoje prednike in skrbeti za čast svojega rodu. Pri privržiti je igrala tudi smiselna godba. Slovensko ljudstvo v Glabocnici je narodno zavedno, kar mu je le v čast.

Maribor, 8. avgusta

Dne 3. t. m. je bil položen k večnemu počitku na pokopališču pri cerkvi sv. Mihaela v Razvanju vzoren družinski oče, mestni zidarik in tesarski mojster g. Franož Špec st., posestnik v Linhartovi ulici v Mariboru. Pokojni se je še pred vojno uspostavil svoje podjetje, ki je zaslovelo ne samo v Mariboru, temveč skoraj po vsej Sloveniji. Bil je prava mariborska slovenska korenina in je zaradi svojega odločnega narodnega prepričanja pretrpel v svoji družini mnoga zapostavljanja in tudi smotne škode. Neustrašeno je deloval tudi med vojno in je bil eden prvih, ki je v svoji družini in pri številnih znanih propagiral podpis majkat deklaracije in se je njegova družina udeleževala pri vseh nacionalnih trževitvah, slasti pri Sokolu.

Njegovega pogreba so se udeležili številni, slasti predvojni narodni krogi iz Maribora in okolice. Ob grobu so mu speli v slovo pevci »Radosti« in »Drave«, tesnista grobna pa je igrala Salostina. V lepem govoru se je poslovil od pokojnika domači dekan g. Sagaj. Naj bo vzornemu borcu za nacionalni Maribor lahka slovenska zemlja, njemu študenti prosti so ga vrnili.

Variante 2. avg. e. Sedanji poljski režim je začel nesporno borbo proti pravoslavni cerkvi, da ne ta gačin onemogoči vsak narodnostni pokret Belorusov, Velikorsov in Ukrajincev. Na Poljskem je 22.000.000 rimskih katolikov, 3.253.000 grško-katoliških umijastov in 1.400.000 pravoslavcev. Poljski hočejo pravoslavne pravi- viti v grško-katoliško cerkev in ker zepa ničesar ne dosežejo, so začeli rušiti pravoslavne cerkve in preganjati njihove župnike. Tako je bilo dosej samo v lubljanski vojvodini porušenih 114 cerkev. Med prebivalstvom je to povzročilo veliko razburjenje. V zvezi s tem so pravoslavni škofje izdali posebno spomenico, v kateri pozivajo prebivalstvo, naj ohrani mirno kri, da ne bo prišlo do aretacij in deportacij. Čeprav je spomenica pomirjevalne vsebine, jo je vlada vseeno zaplenila.

Carth. 2. augusta. Beograd 10.—, Paris 11.90, London 21.30, New York 437, Brussels 73.925, Milan 22.23, Amsterdam 235.95, Berlin 175.45, Duna 22, Praga 15.02, Vardona, 22.25, Belgrade 22.25.

Velik letalski miting v Mariboru

Svečana blagoslovitev hangarja — 10 letnica mariborskega oblastnega odbora Aerokluba

Maribor, 8. avgusta. Maribor je bil včeraj v znamenju velikega letalskega mitinga na tezenskem letališču. Nad mestom so ves čas krožila letala. Mnogi so se že dopoldne zgrnili na Tezno, kjer je bila svečana blagoslovitev klubovega motornega letala in dveh jadralnih letal. Blagoslovitev je izvršil s primernim nagovorom škof. Dr. Tomažič. Ob tej priliki je imel zaslužen predsednik mariborskih »Naših kril« ravnatelj A. Krejci pomemben nagovor, v katerem je izprizno prikazal stremiljenja mariborskega Aerokluba. Iz njegovih izjav naj poslušamo:

Kot predsednik oblastnega odbora Aerokluba »Naša krila« v Mariboru mi je čast vas najpriščneje pozdraviti, da ste se v tako lepem številu odzvali povabilu na prazno desetletnico našega Aerokluba. Predno pa preidemo na dnevni red, sem prepričan, da govorim iz srca vas vseh, če predlagam, da se pošlje vodenostna brzojavka našemu ljubemu kralju, predsedniku Aerokluba, Nj. kr. Vis. knezu-naměstniku Pavlu, kraljevski vladni, banu, vojnomu ministru in komandantu zrakoplovstva pa pozdravne brzojavke.

Dovolite mi sedaj, da prav posebej pozdravim v našo sredino dosele zastopnike naše vojske, oblasti in druge dostojanstvenike. Istotako priščno so pozdravljeni vsi, ki jih nisem imenoval navedel.

Oblastni odbor Aerokluba »Naša krila« v Mariboru proslavlja svojo desetletnico. Deset let ni dolga doba v življenju. Toda za zrakoplovstvo pomeni desetletna doba, doba velikega dela in napredka, tako z ozirom na naše zrakoplovne aparate kakor tudi z ozirom na uspehe, ki so bili doseženi v zrakoplovstvu. Saj posnemamo skoraj vsak dan iz naših časopisov dosege novih rekordov kakor tudi izboljšanje naših letal. Da nastajajo pri tej brzini napredovanja tudi človeške žrtve, in žrtve na materialu, je neizogibno. Toda vse te žrtve ne ovirajo nadaljnega napredka.

Tudi naš Oblastni odbor zaznamuje v svojem desetletju izgubo hrabrega pilota g. dr. Sestana. Njega ne bomo nikoli pozabili in prosim vas, da mu zaključite z menoj: Slava!

Predolgo bi trajalo, če bi vam tukaj hotel podati zgodovino preteklih 10 let našega Aerokluba. Omeniti hočem samo na kratko, da imamo iz kroga našega aerokluba zamolovati veliko številno jadralnih pilotov, med katerimi hočem v prvi vrsti omeniti našega člana g. inž. Cijana, ki si je priporil znak srebrnega C-pilota jadralca.

Z veliko vno in poletom je pričel naš aeroklub pred desetimi leti svoje delovanje. Nezgode in pomanjkanje materialnih sredstev so pa ovirale delo, tako da bi bilo skoraj prišlo do tega, da bi se bil Oblastni odbor razšel.

V skupnem naporu vseh starih in mladih članov pa smo se povzdignili iz letargije k novemu poletu, postavili smo si nove naloge in danes zamoremo reči s ponosom, da je naš Oblastni odbor eden najdelavnejših v naši državi, gotovo pa je naš Oblastni odbor on, ki s skromnimi sredstvi ustvarja številno pilotov-jadralcev, hrabrih mladih ljudi, ki so s tem, da postanejo piloti-jadralci stoprocentno kvalificirani za bodoče pilote na motornih letalih.

Ko smo pričeli z intenzivnim delom, smo imeli na razpolago en star lesen hangar, ki se ni dal več popraviti, kojega krov ni

več dal zaščite pred dežjem in vetrom, tako da nismo mogli spraviti v ta hangar naših letal. Nismo pa tudi imeli nobenega mesta, kjer bi se sklanjali, da bi se posvetovali glede našega nadaljnjega dela. Moral smo se potikati po gostilnah in kavarnah, kar gotovo ni bilo ugodno.

Obrnili smo se na komando vodenostplovstva, da nam pomaga do novega hangarja in do skromne strehe za naš klub in dobili smo lep nov moderen hangar, kakor tudi hišico za naš aeroklub in dovolj mesta, da se na tem mestu lahko zahvaljujemo ministrstvu vojske in morarice, osebno pa komandi vodenostplovstva, ki nam je postavila lepe zgradbe. Zahvaliti pa se moram tudi komandantu mesta, ki nam je šel pri zgradbi v vsakem oziru na roko, tako da so bile te zgradbe izvršene v kratki dobi treh mesecev.

Ko smo dobili naš hangar, smo dobili tudi naše motorno letalo, katero naj nosi ime Maribor in kojega kumstvo je prevzel predsednik občine Maribor, g. dr. Juvan.

Naš prevzvišeni in priljubljeni gospod knezoškof je danes blagoslovil tako naša poslopja, kakor tudi naše letalo. Mi pa, člani Oblastnega odbora »Naša krila«, mladi in stari, hočemo svečano izjaviti, da bomo z vso poštovanostjo in s celo ljubljeno delali na to, da bomo dali naši domovini čim večje število hrabrih in dobrih pilotov, ki naj branijo, kadar bo potreba, našo domovino pred napadi iz zraka in v znak te naše trdne volje in našega domoljublja vas prosim, da vzključite z menoj: Naj živi naša lepa, velika in močna država Jugoslavija, naj živi naš ljubljani mladi kralj Peter II.!

Po tem je bila tudi otvoritev protiplinske razstave na bližnjem trgu tezenskega kolodvora. Razstava bo od torka 9. t. m. do ponedeljka 15. t. m. na koroškem kolodvoru.

Kakor vse druge prireditve v okviru Mariborskega tedna, je tudi organizacija velikega letalskega mitinga pokazala, s koliko vno in poštovanostjo se lotujejo Mariborčani svojih prireditev, koliko sposobnosti, ljubezni do dela, iznajdljivosti in spretnosti pokaže pri tem vsak poidelec, da je uspeh skupnega dela tem večji in tem lepši. Ljubljana je sedež bajnovine in mnogih večja od Maribora, pa bi težko organizirala letalski miting v tako velikem obsegu, kakor ga je včeraj Maribor. Tudi občinstvo kaže v Mariboru precej več zanimanja za letalstvo kakor v Ljubljani, če upoštevamo število prebivalstva.

Dolge procesije gledalcev so se pomikale proti Tezni že več ur pred začetkom mitinga, večina peš, mnogi pa tudi z avtomobili, avtomobili, z motocikli in kolesi. Ogromna množica je bila zbrana na letališču, ko se je pričela svečana blagoslovitev novega hangarja, potem pa letalski miting. Toda vreme letos tudi Mariborčanom ni naklonjeno. Že v soboto zvečer je divjala nad mestom in okolico silna nevihta, včeraj popoldne je pa sicer mnogo skromnejša ploha preprečila letalski miting v vsem obsegu. Komaj sta se spustili obe jadralni letali v krasnih spiralah na letališče pred navdušeno občinstvo, ko se je vili ploha in ljudje so se razbežali na vse strani. Miting so morali prekiniti. Pozneje so ga sicer nadaljevali, toda ob mnogo manjši udeležbi občinstva.

vsako parkiranje vozil v Prešernovi ulici ob Aleksandrovi cesti do vhoda v razstavni prostor »Mariborskega tedna« strogo zabranjeno. Vozila se smejo postaviti v vrstnem redu samo v Sodni in Marjiti ulici in sicer na desni strani ceste v smeri vožnje.

Odlični gost v Mariboru. V Mariboru se mudi glavni tajnik Zveze novinarjev v Bolgariji g. Todor Simeonov, direktor novin »Trgovina, industrija i radnost«.

Streha zažiga. Ob severni meji je včeraj med nevihto strela udarila na raznih krajih. Potniki, ki so se peljali opoldne z osebnim vlakom proti Mariboru, so od Slovenske Bistrice naprej videli, kako je večkrat treščilo ob železniški progi ob razna gospodarska poslopja, ki so se vnela. Tako je strela udarila v stanovanje orožniškega narednika Zupana v št. 119 in v gospodarsko poslopje posestnika Kušarja v Spod. Loznici pri Slovenski Bistrici.

Požar uničil domaćijo. Včeraj je ogenj uničil hišo posestnice Jožete Trojnerjeve v Spodnji Koreni pri Slovenski Bistrici. Ogenj je upepelil hišo in gospodarsko poslopje. Škoda znaša 140.000 din. Vzrok požara ni znan.

go Marušič, Ljubljana, Oskar Ebenšpanger, Ljubljana, tovarna kemikalijskih izdelkov, Hrašnik, dr. Ljudevit Morčun, Ljubljana, Jadranska zavarovalna družba Ljubljana, ing. Dukič, Ljubljana, tovarna A. Gorjanc & drug. Mozirje, Jugoslov. tovarna Baťa, Borovo, tvrdka Viktor Moden, Ljubljana, Karel Čet, Ljubljana, I. C. Mayer, Ljubljana, Podravska tiskarna, Maribor, graščina Neukloster, Josip Olup, Ljubljana, tovarna Pav. Fr. Knaflič, Smartno, tvrdka Franc Mastek, Maribor, dr. Fran. Novak, Ljubljana, in Posojilnica v Vitanju; po 50 din: tvrdka Siegel, Ljubljana, Elektrarna Skofja Loka in okolica, tvrdka A. Zeschnko, Ljubljana, tvrdka V. H. Rohman, Peter Hriber, Ljubljana, tvrdka Hinko Sax, Maribor, tvrdka Nastran & drug. Homec, tvrdka Josip Zukala, Sv. Jurij ob Taborni, dr. Joz. Krevel, Ljubljana, Ivan Hriber, Ljubljana, pivarna Jos. Toseh, Lj. Maribor, Kolinska tovarna, Ljubljana, Adria Koloniale Filip Šibenik, Ljubljana, tvrdka Karel Prolog, Ljubljana, dr. Janko Zirovnik, Ljubljana, dr. Kallay, Ljubljana, Maribor, tiskarna, dr. Demšar, Ljubljana, Ljodnig, les. ing. Sv. Lovrenc na Pohorju, Friedrich Löffler, Celje, dr. Peter Albanec, Maribor, tvrdka Ivan Petič, Borovnica, Josip Čičak, Ljubljana, Oskar Marič, Ptuj, Rafinerija zlata, Maribor, tvrdka L. Periščan, Ljubljana, Pavel Polak, Ljubljana, Vinko Gomjak, Slov. Bistrica, mag. Oskar Schigler, Vrbovec-Limski, Ivan Ravnikar, Celje in hotel Slav, Ljubljana; po 30

dir. mag. phar. M. Künig, Maribor in tvrdka Metel in Herold; po 25 din: tvrdka Franjo Novak, Ljubljana, dr. Mirko Černiš, Maribor, Anton Stenar, Kamnik in dr. V. Grossmann, Ljubljana; po 20 din: tovarna Hergo, Maribor, Josip Kirilich, Celje, tovarna Fran. Zorn, Ljubljana, dr. Ivan Radoš, Konjice, Medijska tovarna, dr. Th. & G. Böhme, Podgrad in dr. Mirko Božič, Ljubljana; po 10 din: pa Virko Petek, Velika Nedelja, tvrdka Slavitch & Heller, Ptuj, Josip Lenarčič, Verd in Alton Obisk, Novo mesto.

Zbicka je narasla dosej na 10.155. Vsem darovalcem naša najpriščneja zahvala. Pomožno trkamo na dobra srca in prosimo pomoči za poplavljenec ob naši severni meji. Posnemajte svoje znanec in poslovne prijatelje. Na vsaki pošti dobite prazno polnišnico, ki na njo napišete: Društvo prijateljev Slovenskih gorc — št. čekovnega računa 16.468.

Oče in sin sta kradla

Strigova, 7. avgusta. Trgovca Senčar Metod v Strigovi ima zelo lepo urejeno trgovino, da je ena prvih v tem delu Medjunurja. Ker je njegova trgovina zelo velika ter obsega specerijo, marnafakturo in železrino, ima tudi obsežen trgovski lokal, ki ima skoraj deljena prostora, enega za železrino, drugega pa za ostalo blago. Senčar je imel v svoji trgovini že od začetka kot stalnega delavca izkušenega mehanika Ferda Sagaja, ki mu je večkrat pomagal v trgovini, sestavljal kolesa, izmenjal stare dele z novimi itd. Bil je pri hiši kakor domač in trgovci se je nanj v polni meri zanesel. Bil je pač v trgovini za

Bogat je bil včeraj sportni spored Včeraj so se sportniki udeleževali v najrazličnejših panogah - V nogometni ligi so zmagali favoriti - Smerdu (Ilirija) dvojni državni prvak v tenisu

Ljubljana, 7. avgusta. Včerajšnja nedelja je bila izredno peštra po sportnih dogodkih. Nogometaši so vstopili v novo prvenstvo sezone, na Bledu je bilo državno prvenstvo kajakov, v Mariboru mednarodno motociklistično prvenstvo, v Celju so proslavili 40letnico ondotnega kolesarskega kluba z jubilejnimi dirkami, v Zagrebu se je končalo državno teniško prvenstvo, v Ljubljani pa smo imeli razen ženskega nogometa še nastop lahkotletov.

Otvoritev nogometne sezone v ligi je prinesla na celi črti zmage favoritov. Ljubljana je igrala v Beogradu nasproti Jugoslaviji. V prvem polčasu so nudili domačini izvrstno igranje in je bilo na igrišču le eno moštvo. V tem delu je Jugoslavija dosegla 2 gola, s čimer je bil tudi že postavljen končni rezultat. Po odmoru so Ljubljanci prišli nekoliko bolj do izraza, a jim ni uspelo zmanjšati razlike. Gostje s svojo igrjo niso zadovoljili in vse kaže, da se bodo morali tudi v tej sezoni boriti za obstanek v ligi. Drugo srečanje v Beogradu je prineslo srečno zmago BSK nad sarajevsko Slavijo v razmerju 4:1 (2:1). Slavija je igrala dobro in nikakor ni zaslužila tolikšnega poraza. Onstran Donave, v Zemunu, je novi ligaš Sparta, imela v gostih Bask. Od odmora nobena stranka ni mogla doseči gola, po menjanju strani pa se je uveljavila večja rutina Beogradčanov, ki so zmagali 1:0. Hajduk imel nasproti skopljanskemu Gradjanekemu lahko delo. Gostje mu nikakor niso bili kos in so podlegli 1:4 (0:2). Prepričevali je bil start Gradjanekemu. Na svojem igrišču je bil brez truda zmagal 5:0. Tudi tretji novinec v ligi, varazdinska Slavija, je v prvem kolu ostala brez točke. Na domačih tleh je sprejela v goste državne prvaka Haška, ki pa je zmagal šele po ostri borbi 2:1 (1:1).

Državno kajakaško prvenstvo na mirnih vodah na Bledu je bilo v znamenju dvojboja med Zagrebom in Ljubljano. V enosedelnih kajakih so prevladovali Zagrebčani, v dvosedelnih pa Ljubljanci. V enojki je Vincenc Mirko (Maraton, Zagreb) slavil lahko zmago v 56:45,2, ker se je njegov najnevarnejši tekmeč, Stopar od ljubljanskega kluba, preuknil in odstopil. Tudi drugo mesto je pripadlo Zagrebčanom in si ga je osvojil Vincencov brat Božo, 4 minute za zmagovalcem. Naslednji je bil Drovnik (Ljubljana). Pri dvojni ki sta prepričevalno zmagala Gabrčič-Malahovsky (Ljubljana) v najboljšem času dneva 53:26,2 pred Gluhakom in Hartlom (Maraton, Zagreb), ki sta potrebovala 54:47. Slednja sta vodila hudo borbo s Tepino in Deutschmannom (Ljubljana), ki sta zaozvala le za 4 sekunde. Proga je bila dolga 10 km in je vodila dvakrat okoli jezera. Organizacija, ki je bila v rokah Ljubljancov, je bila brezhibna.

Mariborčani so bili priča mednarodnega državnega cestnega prvenstva motociklistov. Tekmovali so na krožni progi Maribor-Kamnica, dolgi 6,8 km. Tekmovanja so se v precejšen številu udeležili tudi Gradčani, ki so dosegli prav lepe uspehe in zmagali v skoraj vseh kategorijah. Zlasti se je uveljavil Milenkovič na DKW motorju. Državni prvak je postal Mariborčan inž. Lotz. Pri dirki je bilo več nesreč.

Klub slovenskih kolesarjev v Celju je v proslavo 40letnega obstoja priredil zvezdno dirko v Celje. Na progi Ljubljana-Celje (75 km) je zmagal Krušič (Hermes) v času 2:13:05, na progi Maribor-Celje (62 km) Rozman (Zeelnicar) v času 2:02:18, na cesti Slovenj Gradec-Celje (61 km) Gregorič (Mislinja) v času 1:27:50,2. Člani jubilarita so vozili iz Celja v Kofolje in nazaj (50 km) ter je zmagal Platinšek v času 1:29:45.

Državno teniško prvenstvo je prineslo Ilirijanu Smerduju dva lepa uspeha. V finalu juniorjev je premagal Mariborčana Blankeja 4:6, 6:1, 6:1, v finalu B kategorije pa Beogradčana Berto 6:1, 6:3. Postal je torej dvakratni državni prvak. V singlu gospodov je seveda zmagal dosežani prvak Puncet, ki je premagal Mititica 6:2, 6:2, 4:6, 6:2. Mititi je prej izločil Pallado v petih setih. V doblu sta postala državna prvaka Puncet-Kukuljevič, ki sta z lahko porazila beogradsko dvojico Radovanović-Laslo 6:1, 6:3, 6:1. Finalista sta bila sicer Mititi in Pallado, a zaradi bolezni Pallado ni nastopil. Prvaka v mešanih parih sta Florjanova in Radovanović. Zaradi odhoda Punceta in Kukuljeviča v Ameriko, bodo zastopali barve Jugoslavije v tekmovalni za srednjeevropski pokal v Varšavi Mititi, Pallado, Radovanović in Kukuljevič II. Rezervni igr

vsako rabo, poleg tega je po potrebi opravljati tudi službo trgovskega osebnega šoferja. Nihče bi ne mislil, da ni pošten, saj so ga vsi, tudi vaščani, smatrali za poštenjaka in skromnega človeka, ki si služi kruh s delom, da more preživljati ženo in 9-letnega sinčka.

Kakor več dni v tednu, je bil Ferdo Sagaj tudi 4. avgusta pri Sendarju na delu. Proti večeru je prišel tja tudi njegov sinček, učenec II. razreda narodne šole. Fantek je pa imel nekakšno čudno nepeto žepo. Trgovci so se poklical k sebi, nazar mu je padel izpod predpasnika zvocek za kolo. Zato je fantek preiskavati ter je našel pri njem različne malenkosti in svoje trgovine. Fantek je takoj priznal, da mu je dal to obo. Zadevo so takoj sporočili očitnostno, ki je pri večerji sedežnega Sagaja preiskalo ter našlo v suknji za podlogo ducat šipk za kolesa in še razne stvari, ki pridejo v poštev za popravilo koles, s čimer se je Sagaj tudi bavil. Aretirani je sledila hitra preiskava, kjer so našli pri Sagaju velik zaboj raznovrstnega blaga ukradenega v dveh letih iz Sendarjeve trgovine. Zaboj so odprli in našli v njem sestavne dele koles, in to vse dele, razen kolesnega ogrodja. Od vsakega dela je bilo po pet in še več komadov, dalje mnogo različnih ključev, mila, svinčnikov, radiona, kaše, robcev, klešč in drugega, kar premore trgovina v vrednosti 5.000 din. Med preiskavo so Sagaja in njegovo ženo aretirali, otroka pa so prevzeli v oskrbo orožniki. Sagaj tatvino priznava in pravi, da je kradel že dve leti. Vprašanje je sedaj še, komu je dobavljal toliko sestavnih delov koles in druge robe, ki je doma ni mogel rabiti.

Belehnica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 8. avgusta, katoličani: Ciriak in T.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Pikova dama
Kino Sloga: Charlie Chaplin v cirkusu
Kino Union: Golgota ljubezni
Kino Šiška: Popolni zakon
Kino Moste: »Ugodno sorodstvo« in »Izdajalci«

DNZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Picoli, Tyrševa cesta 6, Hočvar, Celovška cesta 62, Gartsus, Moste-Zaloška cesta.

Isnad sira

Tres faciant collegium. To je pregovor. Ni pa nobenega pregovora, da se je ustanovilo društvo, če se peljejo na izlet štirje gospodki in dve gospodični.

Osební vlak iz Maribora proti Ljubljani je bil snoči nabit poln potnikov. V vagonu št. 22.591 je stal v kupeju za osem potnikov gospodek in imel je kupe od znotraj zaprt. Ko so potniki zahtevali, naj odpre, jim je odgovoril, da je kupe rezerviran za neko društvo. Potniki so se obrnili na spovednika. Dobili so isti odgovor. Gospodek v kupeju je bil še vedno sam. Šele pozneje se mu je pridružil še pet članov »društva«, trije gospodki in dve gospodični. Tako jih je bilo v kupeju šest, mest pa osem. Zaklenili so se in skrbno zagnili okenca na vratih, da bi radovedne oči na hodniku stojičih potnikov ne motile njihove družbene udobnosti. Gospodični sta položili svoji trudni glavici gospodkom v naročja, nočice sta pa iztegnili v kot in tako je bilo društvo ustanovljeno.

Potniki so pa stali na hodniku v gneči in razmišljali, po kateri zemlji se vozijo in kakšni zakoni veljajo v tej zemlji. Sprevidnik je hodil mimo, pa se mu ni zdelo potrebno, da bi odprl »društveni« kupe in opozoril v njem sedeče in ležeče društvo, da mora toliko in toliko potnikov na hodniku stati. Kupe je bil kot rečeno rezerviran. V njem so se vozili baže člani SK Ilirije, menda ping-pongari. Ker je ping pong sila utrudljiv sport, jim ne smemo zameriti, da so med vožnjo počivali in v božanjem brisali znojna čela gospodki gospodičnima, gospodični pa gospodkom.

Zdaj pa vprašamo našo železniško upravo, po katerem pravilniku si lahko štirje gospodki in dve gospodični, proglasi samovoljno za društvo, rezervirajo v nabitom potniškem vaku cel kupe, da morajo potniki na hodniku stati? Če ne bomo dobili odgovora na to vprašanje, bomo naprosili generalno direkcijo državnih železnic, naj nam ona odgovori nanj. Upravni odbor SK Ilirije pa prosimo, naj svoje mlade člane in članice pouči, kako se mora vesti pravi sportnik, da ne dela sramote svojemu klubu.

Iz Kranja

Kolesar treščil v avto. V petek popoldne se je peljal na delo v tovarno »Jugobrona« 24-letni delavec iz Podtabra Otmar Pavlin. Na Jelenovem klancu pred Majdičem je zadel v mirno vozeči avtomobil in odletel po tleh. Od Majdiča so prinesli nosilnico ter nezvestnega fanta položili nanjo, potem pa so obvestili rešila, postajo. Kranjski reševalci so Pavlina odpeljali v Zdravstveni dom, kjer ga je obvezal zdravnik dr. Bežek. Ker ni imel notranjih poškodb, ampak le zunanje odrgnine po glavi in po rokah, je zdravnik fanta odpustil v domače zdraviljenje. Ko se je Pavlin zavedel, je bil tak, ko zmesan, da ni vedel povedati, ali se je peljal na delo, ali z dela in tudi ni vedel, kako je prišlo do karambola. Lahko se reče, da je se počel prestat nevarno srečanje z avtomobilom.

Dela na Gašteljskem klancu. Glavna dela na modernizaciji cesti na Gašteljskem klancu so razen polaganja kock v glavnem končana. Sedaj delajo še ograjo, ki obstoja iz širokih kamnitih stebrov, katere postavljajo približno 1 m narazen. Ti stebri sestojijo iz več kosov, katere zalijejo s cementom. Kamen je leti, kot je obloženo s njim očiščeno pred in za mostom in podporni zidovi. Te vrste ograje se z okolico mnogo bolje sklada, neso bi se cementna ali železna. Nasip pred mostom, katerega so napravili iz manjših skal, ob strani nasipajo s prstjo, na kateri se bo počasi zarastla trava. Dalje je bilo treba urediti cel kompleks dovolnih cest in poti na novo državno cesto. Tako so napravili sedaj nov sicer precej stran dohod od tovarne »Jugobrona«, dalje zvezno cesto proti kolodvoru, in eno cesto k Savi. Istotako delajo sedaj stopnice v Strazišče, ki bodo skoro na istem mestu, kot so bile stare. Kranjska občina pa dela novo nekaj nad 1 m široko pešpot na Kalvarijo, ki bo mnogo zlošnejša od stare poti in je dohod nanjo z nadvoza državne ceste. Pelje pa visoko gori po poštoju hriba. Tako bodo počasi dovršena vsa dela, ki so v zvezi s preureditvijo ozioroma modernizacijo državne ceste na Gašteljskem klancu. Jako nevaren pa je sedaj dohod iz Strazišča na novo cesto radi klancu in nepretrganega kritičnega obeh cest.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

Za poplavljenec ob Muri

Ljubljana, 8. avgusta. Nabirelni akciji Društva prijateljev Slovenskih gorc za pomoč poplavljenecem ob Muri so se doselej veličastno odzvali in darovali:

Po 1.000 din: velatagovce v Ljubljani g. Matej Hedetz in tovarna J. Hutter & drug. Maribor; po 500 din: zdravilnica Slatina Radenci in tovarna I. Bonas sin, Ljubljana; po 300 din: tovarna F. Woodmagne & sinovi, Soštanj in Industrija papirja Sladki vrh; po 200 din: tovarna Jerker, Ljubljana, Posojilnica v Mariboru in zdravilnica Rogaska Slatina; 150 din: Cestna posojilnica, po 100 din: tvrdka Arbol, Ljubljana, Anton Pintar, Maribor, tvrdka A. Agnoli, Ljubljana, občina Zelezniki, tvrdka Jugoslov. Bayersdorf, Maribor, Hipotekarna banka jug. hrastnik, Ljubljana, Alojz Kranjc, Ljubljana, tvrdka Franjo Lenarčič, Ptuj, tovarna B. Pogodnik, Brezno, tvrdka Josip Bauman, št. 11 v Slov. goricah, tovarna Ivan Ašič, Maribor, tvrdka J. J. Kuznetz, Ljubljana, tvrdka R. Willmann, Ljubljana, tiskarna Ogrizak & Thomet, Sv. Peter pod Sv. gornjo, tvrdka I. Knez, Ljubljana, tvrdka Jan. Štebe, Ljubljana, tvrdka Pintar & Lenarčič, Maribor, Hranilnica in posojilnica, Slovenija, dr. Dap

DNEVNE VESTI

— Zadušnica za grškim knezom Nikolo v Parizu. V pariški pravoslavni cerkvi se je včeraj popoldne vršila zadušnica ob politični smrti grškega kneza Nikole, očeta Nj. Visočanstva kneginje Olge in tasta kneza namestnika Pavla. Zadušnici so prisostvovali v imenu jugoslovenskega poslanstva tajnik Slavko Rajković, generalštabni polkovnik Vuković in osebje našega poslanstva.

— Glavna skupščina Zveze šahovskih klubov. Včeraj se je vršila v Osijeku glavna skupščina Zveze šahovskih klubov kraljevine Jugoslavije, ki ji je predsedoval predsednik Narodne skupščine dr. Stevan Čirić. Na skupščini so v glavnem razpravljali o vprašanju Zveznega glasila »Šahovski glasnik«, ki je velikega pomena za ves razvoj našega šaha. Lansko leto je bilo zelo plodno za naš šah. Številno klubov je naraslo od 40 na 49, število članov od 472 na 625. O božiču bo velika šahovski turnir, ki bo obenem glavna prireditev za četrto šahovsko olimpiado leta 1939 v Buenos Airesu. Našo državo bo zastopalo pet šahistov in ena šahistka, ki bodo tja potovali preko Trsta ali Genove. Blagajniško poročilo izkazuje 5478 dinov. Odboru je bila poverjena naloga, da prouči položaj »Šahovskega glasnika« in da o tem poroča do 30. septembra. Pri volitvah je bil za predsednika zopet izvoljen dr. Čirić, za I. podpredsednika Milan Cvijanović iz Beograda, za II. podpredsednika Slavko Osterc iz Ljubljane in Josip Prokop iz Zagreba, v odboru so pa od Slovencev še Ivan Bolta in prof. Stanko Sila iz Maribora.

— Veliki delavski sanatorij v Nišu. Tu je bil včeraj na svečan način položen temeljni kamen za velik delavski sanatorij, ki ga bo zgradil OUZOZ ob Trebinji. Proračun znaša 10.000.000 din.

— Vpisovanje v Legatov enoletni trgovski tečaj v Mariboru na dnevno od 10, do 12. v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in pojasnila brezplačno. Lastni dijaki internat.

— Uredba o obveznem odkupu domače volne. Pristojna ministrstva pripravljajo uredbi o trgovini z domačo volno. Po novi uredbi bo odkup domače volne obvezen. Povzročila se je pokazala že predlaskim. Povzročila našega ovčarstva si ne moremo misliti brez zadržanega odkupa volne po primernih cenah. To pa zahtevajo tudi interesi naše tekstilne industrije, ki je sicer precej razvita, pa mora volno večinoma uvažati iz inozemstva. Osmutek uredbe našega tekstilni industriji dolžnost, da odkupi ves prebitel domače volne po ceni, ki se določi vsako leto vnaprej. Tekstilna industrija bi pa tudi lahko po novi uredbi še uvažala kvaliteto inozemske volne, toda uvoz bi bil vezan na odkup domače volne in sicer tako, da bi morala na vsakeh 100 kg uvožene volne kupiti 60 kg domače.

— Pogajanja zagrebških zavarovalnih uradnikov prekinitve. Včeraj se je zaključila v Zagrebu konferenca zastopnikov zavarovalnic in Zveze bančnih in zavarovalnih uradnikov. Konferenci je predsedoval inspektor ministrstva socialne politike in narodnega zdravja Jokić. Kljub vsemu prizadevanju pristojnih oblasti ni bilo mogoče doseči sporazuma med najemodajalci in namestenci. Zato so bila pogajanja prekinjena.

— Velike priprave za balkanski dan v Zagrebu. Od 27. t. m. do 5. septembra bo prirejena v Zagrebu velika balkanska razstava, ki jo pripravljajo poseben odbor. Razstava bo pod pokroviteljstvom trgovskega ministra dr. Vrbanića. Na nji bo prikazano vse, kar je v zvezi z narodnim in umetniškim življenjem balkanskih narodov, zlasti balkanska literatura, folklor, in umetnost.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani in Mariboru. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 34 na Rabu 31, v Dubrovniku in na Visu 29, v Beogradu 28, v Ljubljani 26,2, v Mariboru 24,2, v Zagrebu 24. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759,2, temperatura je znašala 17,2.

— Otrok utonil v škatli vode. Včeraj popoldne se je pripetila v Zagrebu težka nesreča. 14 mesečni Ivica Mušić se je igral na dvorišču, kjer je stal čeber vode. Mati otroka ni pazila in tako se je zgodila nesreča. Otrociček je padel v čeber in utonil.

— Vlak povozil kmetičarja. Na železniški postaji v Osiponci se je pripetila včeraj jutratnja težka nesreča. Po sprevidnosti je prišel pod vlak kmetičar Aleksander Jovanović. Vlak je prihajal iz Počarjeva in nesrečnega kmetičarja je tako težko poškodoval, da so ga morali prepeljati v beograjsko bolnico, kjer je kmalu izdihnil.

Iz Ljubljane

—lj Sprejmite praške konzervatoriste. Jutri ob 13.18 prispejejo v Ljubljano člani opernega pevskega zbora praškega državnega glasbenega konzervatorija, ki bodo nastopili zvečer v ljubljanskem radiu s posebnim koncertom, na katerem bodo izvajali predvsem češke in slovaške narodne pesmi. Jugoslovensko-češko-slovaška liga v Ljubljani opozarja občinstvo na ta koncert, obenem pa prosi ljubljansko občinstvo, da goste iz češko-slovaške sprejme v čim večjem številu na kolodvoru.

—lj Pocenitev kruha v Ljubljani. Tržno nadzorstvo je v sporazumu s pekli določilo nove cene kruha v Ljubljani, ki so stopile v veljavo 5. avgusta. Tako velja kilogram belega kruha 4,50, polbelega 4,10, rjavega pa 3,90 din. Ker je pa v Ljubljani uveden komadni sistem, prodajajo kruh takole: 88 dkg belega 4 din, 44 dkg belega 2 din, 22 dkg 1 din, 97 dkg polbelega 4 din, 48 dkg polbelega 2 din in 24 dkg 1 din. 108 dkg rjavega 4 din, žemlje 50 par, pecivo 50 par, drobtine 9 din kg, pečenje kruha 2 do 3 din, 3 din.

—lj Razočarani izletniki in kopalci. Čeprav je letošnja kopalna sezona mnogo boljše od lanske, vendar kopalci niso zadovoljni z njo, ker se vreme skoraj vselej ob nedeljah skazi. Vreme se je pokvarilo že v soboto zvečer ter prestrašilo mnoge mečane, da so upustili lačrte o nedeljskih izletih. Ker je pa bilo včeraj jutro sončno, je odšlo vendar mnogo ljudi iz mesta še navečer. Na železnici je bil zelo živahen promet. Še popoldne se je pa vreme zopet skazalo. Nad ljubljansko kotlino so se zgrnili črni oblaki, ki so pretili z nevihto. Toda bilo je mnogo grmenja in malo dežja — a seveda dovolj, da so se kopalci

morali odreči kopanju. Tudi izletniki niso bili posebno zadovoljni s vremenom, čeprav jim ni bilo treba točiti nad vročino.

—lj Umetnostna razstava v Jankovčevem paviljonu, odprta v soboto 6. t. m., vzbuja splošno pozornost. To pot so naši najbolj priznani umetniki razstavili svoja najodličnejša dela, ki zaslužijo, da si jih ogleda vsak Slovenec. Res da ni nikake kričave reklame, toda tega so slične razstave še vedno. Vidi pa se, da pri Slovenceh še ni pomahal zanimanje za umetnost in da je v nas še dosti smisla tudi za najbolj idealne tvorbe, kot je vprav slikarska in kiparska umetnost. O razstavi sami bo treba še obširneje izpregovoriti in se pomuditi pri posameznih umetnikih. Za sedaj pa priporočamo, ogledati si razstavo. Razstavlja 21 umetnikov 159 del. S permanentno vstopnico je združena polovična vstopnina. Razstava traja do 18. avgusta, in sicer od 9. do 19. ure.

—lj Kolonija podmladka Rdečega križa se vrne iz Bakra jutri 9. t. m. z dolenskim vlakom, ki prispe na glavni kolodvor ob 20.38.

—lj Dva ponesrečena. Včeraj so prepeljali v bolnico 81-letnega pismonošca Ivana Steblaja z Brezovice pri Ljubljani. Steblaja je na cesti blizu Podsmreke podrl neznan avtomobilist, da je doletel hujše poškodbe po glavi, po životu in rokah. Poslednjo žena Marija Kristan pa je padla doma v Artilah z drevesa in se poškodovala na hrbtenici.

—lj Tatvine. V tramvaju od kolodvora do kavarne »Evropce« je neki žepar izmaknil iz žepa Jancu Skubicu listino z 900 din. Iz stanovanja Marije Kolenčeve na Sv. Petra cesti je nekdo ukradel srebrno žensko uro in denarnico z 230 din. Kolenčeva je oškodovana za 700 din. Delavcem Francu Stapančiču, Francu Pasariju, Francu Kokolju ter Francu Raku je nekdo odnesel iz barake ob Vilharjevi cesti več obleke in nekaj parov čevljev, v skupni vrednosti okrog 600 din.

Iz Celja

—lj Celjski mestni svet bo imel v torek 9. t. m. ob 18. izredno sejo, na kateri bo razpravljala samo o ukrepih protikatastrofalnemu onesčiščenju Savinje, ki grozi uničiti tujski promet v Celju in prizadejati vsej celjski kotlini ogromno škodo. Doslej so bile vse pritožbe, vsi protesti in vse akcije proti kaznivemu onesčiščenju Savinje po industrijskih podjetjih v Ljubljani, Zabukovci in Šoštanj zamane.

—lj Alkohol ga je usmrtil. V soboto okrog 12.30 so našli otroci na Majdičevem travniku na Sp. Hudinji ob plotu Ollimpovega igrišča truplo 51-letnega delavca Ludvika Galeta z Lave. O tem so takoj obvestili policijo in kmalu sta pripela mestni fizik g. dr. Podpečan in vodja policijskega kriminalnega oddelka nadzornik g. Zavec. Zdravnik je ugotovil, da je bila Galeta zadela kap. Galeta so vide. li ljudje v soboto, jutraj mogoče vinjenega. Tožil je, da mu je slabo. Gale je bil močno vdan alkoholu in je pil celo denaturiran špirit. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na bolniško pokopališče.

—lj Dve nesreči. V Globokem pri Laškem je padel 44-letni posestnik Franc Pozim doma tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. Ko se je vračal šestletni sinček trgovskega zastopnika Ljubomir Munih z Brega pri Celju v petek od kopanja domov, je padel in si zlomil desno roko. Ponesrečena se zdravita v celjski bolnici.

—lj V celjski bolnici je umrl v petek 57-letni, v železnici v štorah zaposleni delavec Jakob Dobovišek iz Prožanske vasi pri Štorah.

—lj Teniški turnir. Na teniških SK Celja v mestnem parku je bil odigran v nedeljo teniški turnir med SK železničarjem iz Maribora in SK Celjem. Železničar, ki je zmagal 31. julija v Mariboru proti SK Celju v razmerju 8:3, je na razvnanem turnirju zmagal s 6:3. Igrali so samo moški. Mariborčani so bili v znatni premoči, vendar pa imajo tudi Celjani nekaj dobrih in rutiniranih igralcev.

—lj Daveni zavaveanci. ki bodo potrebovali ob vpisu svojih otrok v srednjo ali višjo šolo potrdilo o višini neposrednega davka zaradi odmere šolnine, naj si nabavijo to potrdilo čimprej, da jim ob koncu počitnice zaradi velikega navala ne bo treba predolgo čakati. Prošnja se kolkuje z 10 din, potrdilo, z 20 din in prepis potrdila z 10 din.

—lj Godbeno društvo železničarjev v Celju je praznovalo v nedeljo 30letnico svojega obstoja. V soboto zvečer je priredilo promenačni koncert pred kolodvorom, v nedeljo jutraj pa budnico po mestu. Proslave so se udeležile v nedeljo tudi godbe iz Domžal, Šoštanje in apnenika v Pečovniku pri Celju. Po maši za umrle družvene člane v opatijski cerkvi je bilo v Godbenem domu v Gaberju slavnostno zborovanje, nato pa so priredile godbe koncert v mestnem parku. Popoldne se je pričela v Sokolskem domu v Gaberju dobro obiskana veselica.

—lj Zvezdasta kolosarska dirka v Celje je bila v nedeljo jutraj v proslavo 40-letnice agitnega in zaskušnega Kluba slovenskih kolosarjev v Celju. Na progi Ljubljana-Celje (75 km) je privozi prvi na cilj Salvo Krušič (Hermes) v času 2:13.05, na progi Maribor-Celje (62 km) Oskar Rozman (Železničar) v času 2:02.18, na progi Šlovenjgrad-Celje (81 km) Janko Gregorčič (Mistral) v času 1:27.50, na progi Celje — Korčace — Celje (60 km) pa Jože Plamlnšek (Klub sloj kolosarjev Celje) v času 1:29.45. Po tekmi je bila v Narodnem domu slavnostna seja ob 40letnici Kluba slovenskih kolosarjev v Celju, ki so se udeležili tudi zastopniki civilnih in vojaških oblastev in sportskih organizacij, popoldne pa se je pričela v »Gozdni restavraciji« animirana sportska zabava.

—lj Nogometni brzi turnir. Na Glasjavi je bil v nedeljo popoldne nogometni brzi turnir vseh celjskih sportskih klubov v ko. rist krajevne protitežkovalne lige v Celju. Turnirju je prisostvovalo okrog 400 gledalcev. Vsaka tekma je trajala 30 minut. Prva tekma med SK Celjem in Atletiki se je končala neodločeno 1:1 (0:1), tekma med SK Olimpijo in SK Jugoslovijski prav tako neodločeno z 2:2 (1:0). Kot zmagovalca sta bila izžrebana Olimp in Atletik, kot premaganca pa Celje in Jugoslovijski. V tekmi premaganec je Celje

premagalo Jugoslovijski s 1:0 (1:0) v tekmi zmagovalcev pa Olimp enajstoričnik Atletikov s 2:1 (3:0). Tekma se ble prav zanimiva, smeti napeta pa je bila tekma med Olimpijo in Atletiki. Prvo in tretjo tekmo je sodil g. Hobercher, drugo in četrto pa g. Vohle.

Iz Kamnika

—lj Zaporov je pobegnila. Ko je bila v nedeljo v Komendi otvoritev prosvetnega doma, so se tja zatekli tudi šepet, faktor je to pač že običajno tam, kjer se zbere večja množica ljudi. Med njimi je bila najbolj podjetna neka Majdičeva, ki pa je radi svoje drznosti kaj kmalu prišla v roke pravice. Prepeljali so jo v sodne zapore v Kamniku, kjer bi morala odsedeti saduženo kazno. Odločno pa šensti ni bilo nič kaj vseh bitih brez posla za zamuženimi okni, kajti v nedeljo se ji je obetal zopet lep posel na Brezjah. Tja jo je najbrž gnalo srce in radi tega je v soboto med opol-danskim odmorom razbila na dvorišču s sekuro leseno ograjo in ušla. Ko je nadzornik g. Benkovič opazil, da mu je zvitorepka ušla, je takoj o begu obvestil orožništvo. S kaplarjem Ivanovičem sta jo pričela zasledovati. Sled je vodila preko Podgorja, Komende, Cerklj, Senčurja, Kranja do Nakla, kjer sta jo končno tik pred črno ušla. Ko je zvitorepka opazila, da so ji za petami, se je vdal v svojo usodo in mirno odšla zopet nazaj v sodne zapore v Kamnik. Ni ji bilo namenjeno, da bi tudi v nedeljo opravičala svoj tatinski posel na Brezjah.

—lj Proslava 20letnice zedinjenja. Na meddržavnem sestanku je bilo sklenjeno, da se letos v Kamniku svedano proslavi 20letnica zedinjenja. Sklenjeno je bilo, da prevzame iniciativo in aranžma proslave Narodna čitalnica, ki bo povabila vsa društva v Kamniku k sodelovanju. Proslava bo v soboto in nedeljo 1. in 2. oktobra. —lj Širši sestanek vseh društev, ki bodo še posebej vabljena, bo v torek 9. t. m. ob 20. v dvorani Narodne čitalnice.

Iz Škofje Loke

—lj Škofjeloški planincem niso poslana tla z rožicami. Pomislite: vse je bilo pripravljeno, da bo zabava, edina na leto, pri Krevsovem milnu ob Selščici, ki se je poveljala zapreka, — kakor bi jo bil iz tal izdrl — in planinci so se umaknili na Guzeljev vrt v Kapucinskih predmestju, ne v kaj posebno hvalo dotičnikom, ki so polno našli. Nu, zabava pri Balantu je potem le srečno polekalo, obisk je bil kar lep, prodalo se je vsega mnogo — veselili so se bili lepo okrašen, godba je poskrbela s svoje strani za dobro razpoloženje — edino dež je malo ponesajal. Upamo, da si bo loška SPD s prireditvijo malce že opomogla. Saj to po svojem nepristranskem delu tudi zasluži!

Iz Ptuja

—lj Zasedanje davčnega odbora se je pričelo in bo trajalo do 11. t. m. V odbor so imenovani kot zastopniki lekarstva: mag. ph. Behrbalk in Molitor; za zdravniške: dr. Kihar in dr. Mrgole; za industrijske: Lenart Franc in Scharrer; za obrt: Sirc Francjo in Berlić Joško; za gostilničarje: Berlić Joško in Toš; za trgovino: Milko Senčar in Lenart Franc. Predsednik davčnega odbora je davčni inspektor g. Primc Albert.

—lj Strela zaigra. Po vročih, neznošnih soparnih dneh so se v soboto zvečer nad Ptujem zgrnili težki črni oblaki. Okoli 10. ure se je vili huda ploha. Prihremela je silna nevihta z bliskanjem in grmenjem, med nevihto pa je tudi parkrat tresčilo. Kolikor nam je dosedaj znano, je tresčilo v gospodarska poslopja v okolici Ptuja in je gorelo kar na treh krajih: pri Sv. Marku, v Borovcih in Cirkovcih. Tudi v nedeljo popoldne se je vili močna ploha, tako da je sedaj po vrsti že deveta nedelja bila deževna. Dež je blagodejno vplival na rast na polju in v vinogradih.

—lj Poslovljni večer je priredil ptujski Sokol svojemu odhajajočemu bratu višjemu poštnemu kontrolorju Nagliču, prenesčenemu iz Ptuja v Maribor. Poslovljni večer je bil na vrtu gostine »Rožice« in je bila udeležba prav lepa.

—lj Ožbaltoval sejem je bil v Ptuj v petek. Prišlo je sicer dosti prodajalcev z razno robo, le kupcev je bilo malo, zlasti podelskega ljudstva, ker je isto sedaj zaposleno na polju in tudi nima denarja, ker se ni vnovič svojih pridelkov. Kljub temu pa so se sklepale še precej dobre kupčije.

—lj Zlatomastnik. Te dni je v farni cerkvi Sv. Petra in Pavla bral svojo zlato mašo naš jubilar, ki je obenem obhajal tudi 80-letnico, župnik g. Svet Alfonz. Jubilar je bil rojen v Drešnji vasi pri Začu in je izgubil že v zgodnji mladosti starše. Kljub temu je dovršil gimnazij v Celju, nakar je odšel na univerzo v Graz, kjer je študiral pravo. Bil je nekaj časa zasebni uradnik, nakar je vstopil v red minoritov.

Leta 1888 je bil posvečen v mašnika in 2. avgusta istega leta je bral v Ptuj prvo mašo v isti cerkvi, kjer je danes bral zlato mašo. Jubilar, ki živi med nami z mašniškim presledki že od leta 1889, uživa splošno spoštovanje in ugled vseh slojev brez razlike političnega prepričanja ter

ima velike zasluge za naše slovenstvo v okolici in Ptuj. Je iz pred vojne in tudi med vojno ter po nji. Jubilaru, ki je še bil in zdrav, želimo še veliko let plodnosnega dela ter mu k njegovi 80 letnici in 50 letnici duhovništva iskreno čestitamoli

Novinarji na naši severni meji

Zbrahi so se iz vse države in Maribor jim je pripravil prisrčen sprejem

Maribor, 8. avgusta. Predstavniki večjih krajev bivše stažerske oblasti so se večkrat z največjo gostoljubnostjo sprejeli slovenske novinarje. V tej prisrčni gostoljubnosti se posebno odlikuje naš Maribor, saj je na nedavnem obnem zboru ljubljanske sekcije JNU, ki je bil letos v Mariboru, izrekel župan g. dr. Juvan željo, da bi kmalu spet rad sprejel in pozdravil jugoslovenske novinarje v našem lepem mestu.

Ljubljanska sekcija JNU se je v polni meri zavedala važnosti obiska novinarjev iz vseh krajev naše države na naši severni meji in se je gostoljubnemu vabilu mariborskega župana g. dr. Juvana odzvala tako, da je za včeraj potom drugih sekcij JNU sklicala v Mariboru sejo njegove centralne uprave. Vabilu mariborskega župana in slovskih novinarjev so se odzvali tvariši iz vseh krajev naše države, pa so nekateri prispeli v Maribor že v soboto, drugi pa v nedeljo jutraj.

Včeraj ob 10. je bil sestanek predstavnikov jugoslovenskih novinarjev v starodavni posvetovalnici mariborskega rotovža, kjer jih je najprej pozdravil župan g. dr. Juvan, nato pa predsednik Mariborskega tedna g. dr. Lipold. Oba sta naglašala pomen novinarskega obiska Mariboru, obenem pa poudarjala vse težave, ki ovirajo normalen razvoj naše severne meje in posebno njenega nacionalnega življenja. Za pozdrave sta se zahvalila predsednik ljubljanske sekcije JNU direktor »Jutrac« spod Stanko Virant ter predsednik zagrebške sekcije in centralne uprave JNU, urednik »Jutarnjega lista«, g. dr. Branko Sokolić.

Informativnemu sestanku jugoslovenskih novinarjev, na katerem so beograjski in zagrebški tovariši prav posebno poudarjali, da je nacionalno stremenje Maribora tudi stremenje vseh jugoslovenskih kra-

jev, ki čutijo za naš Maribor kakor sami zase, je v mestni posvetovalnici sledila se centralne uprave. Po seji so vsi udeleženci sestanka pod vodstvom g. dr. Lipolda obiskali razstavo Mariborskega tedna, kjer jih je pri vrodu sprejel direktor Putnika g. Loos. Ogledu razstave je sledil skupni obed v »Veliki kavarni«, nato pa so si naši novinarji gledali letalski miting na tezenskem polju in romantični Mariborski otok, znan po vsej naši državi, saj je kopališče, ki ga je na njem zgradila mariborska občina, eno najlepših v srednji in tudi vzhodni Evropi.

Ogledu Mariborskega otoka je sledil ogled mesta in ponoven ogled zanimivih razstav na Mariborskem tednu, zvečer pa je mariborska mestna občina priredila udeležencem banket v Kazini. Med obedom in banketom so se vrstile napitnice, ki so jih izrekli župan g. dr. Juvan, predsednik MT g. dr. Lipold, direktor g. Virant, predsednik centralne uprave JNU g. dr. Sokolić, predsednik beograjske sekcije g. Pilić, mariborski podžupan g. Žebot, glavni tajnik Zveze bolgarskih novinarjev Todor Simenov, podpredsednik MT g. Goluh in drugi.

Gostoljubljen, kakor je vedno, je mariborski župan g. dr. Juvan za slovo še enkrat izrazil željo, da bi jugoslovenski novinarji večkrat obiskali naš lep Maribor ter njegovemu stremljenju in njegovim problemom v svojih listih posvečali največjo pozornost, da tako z združenimi močmi poskrbimo za večji napredek in boljše življenjske pogoje krajev ob mejni Dravi, ki so med vsemi mejnimi kraji Jugoslavije najbolj izpostavljeni različnim, včasih nacionalnemu življenju zelo pogubnim vplivom. Na vse novinarje je napravlil Maribor s svojo krasno okolico najboljši vtis in vsem bo ostal toplej sprejem in najlepšem spominu.

Trije otroci so utonili

Eno mlado življenje je ugasnilo v Kokri, dve pa v Nevljici

Kamnik, 7. avgusta. Vroče sobotno popoldne je zvalilo mnoge v vodo, da se ob silni soperi malo ohladi. Obe kamniški kopališči sta bili polni kopalcev in če si je človek ogledal malo višje ob strugi, je skoro na vsakem koraku našel na kopalcu, tako ob reki Nevljici, kakor tudi ob Bistrici.

Med vsemi kopalci je pa seveda največ otrok. Nekateri se kopajo na nevarnih krajih pod nadzorstvom, drugi zopet brez nadzorstva. Tako so se oddli kopat tudi nekateri otroci iz bližnje vasi Ravne, na glavni je kamniške smodnišnice, na koncu smodniškega zidu. Med njimi sta bila 8-letni C. Jagodic in 14-letni Lovjek Ogrin. Otroci so skakali po gradu, se lovili in igrali razne druge igre. Ciri Jagodic je začel na talni prag pod glavnim jezom, kjer je voda precej derota in deske zelo spolzke. Naenkrat mu je spodrsnilo in voda ga je odnesla preko deske v globoko kotanjo, ki je pod jezom, kjer se je pričel potapljati. Ko je to videl Lovjek Ogrin, je skočil za njim, Ciri se ga je oprjel in oba je kaj kmalu zagrnila voda. Julček, brat Lovjete Ogrina, je prihitel kot prvi na mesto in je hotel bratcu pomoliti roko. Že ga je prijel, toda ker je bila teža prevelika, ga ni mogel obdržati, ker se je bal, da ne bo še sam padel v vodo, plaval pa ne zna.

Obupano so otroci klicali na pomoč, ko so videli, da je oba tovariša zagrnila voda. Klice je slišal banovinski ostar, ki je v bližini popravil cestu. Hitro je z grobilo planil v vodo do vratu in dolgo iskal, toda zaman. Globlje v vodo se tudi on ni upal, ker tudi ne zna plavati. Mimo je prišel slučajno akademik Bernot Vinko, ki je, ko je videl nesrečo, kar v očki skočil v vodo in dolgo iskal v globoki vodi trupla obeh utopljencev, toda tudi on na žalost brez uspeha. Ko so vsi uvideli, da ni za uboga otroka nobene pomoči več, da bi bila vsaka pomoč že itak brezuspešna, ker sta bila že predolgo v vodi, so poklicali delavce smod.

nišnice, ki so z dolгими drogi utopljenska kmalu našli in izvlekli iz vode. Avtopodjetnik Anton Kregar je medtem že pripeljal iz Kamnika zdravnika g. dr. Polca Julija, ki pa ni mogel ugotoviti nič drugega kot smrt. Trupli so prinesli na dom. S težko prizadetimi rodbinami sočustvuje vsa okolica. Ta dogodek nas zopet uči, kako nevarno je puščati otroke same na kopanje brez nadzorstva, ali pa na mesta, kjer ni nikogar, ki bi v slučaju nesreče znal plavati in res nuditi prvo pomoč. To je v kratkem že drugi slučaj, da so otroci radi svoje neprevidnosti in neubogljivosti izgubili v Bistrici svoje mlado življenje.

Kranj, 8. avgusta. V petek popoldne se je na Kokri na Ho. temožah kopal mojster tovarne »Semperite« Ivan Frankovič v družbi svoje sestre in 4. letne sestre Romane. Frankovič namreč stanuje s svojo hčerko v Hotemožah pri svoji sestri in se vodi vsak dan v Kranj na delo. V tovarni »Semperite« je zaposlen kot mojster za gumijasto obutev, prej pa je služboval pri Batji v Borovem. Med svojimi mi kolegi in delavci uživa Frankovič splošno priljubljenost in zaupanje. Zato je vse, ki ga poznajo tembolj pretresla težka nesreča, ki je zadela Frankoviča z izgubo njegove hčerke, za katero bi dal on svoje življenje. Po končanem kopanju na Kokri se je Frankovič že oblekel in tudi deklica je bila že oblečena. Ker si je pa zamazala roke, jo je Frankovičeva sestra poslala k vodi, da si umije roke. Tako so za trenutek spustili otroka izpred oči in že je bila nesreča tu.

Dekletce je zabredlo v sicer nizko, toda deroto vodo, ki jo je odnesla s seboj. Tako je prihitel oči in obenem skočil za otrokom v Kokro. Ko je nezvestnega otroka prinesel na suho, ga je skušal obuditi v življenje, toda vsaka pomoč je bila zaman. Romane je bila mrtva. Nesrečni oče je dal svoje hčerko prepeljati v Kranj v mrtvašnico, kjer so jo pokopali včeraj popoldne. Tragična smrt ljubljene hčerke edinke je vzbudila splošno sočutje s nesrečnim Frankovičem.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

RAZNO
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

MALINOVEC
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

KUPIM
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

KLISEJE
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

JUGOGRAFIKA
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

MIZARKE DESKE
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

STANOVANJA
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

KLISEJE
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

JUGOGRAFIKA
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

KLISEJE
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

NAJBOLJŠI TRBOVELJSKI

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

KLISEJE
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

JUGOGRAFIKA
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

KLISEJE
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

JUGOGRAFIKA
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

KLISEJE
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Makulaturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

NARODNA

TISKARNA
LJUBLJANA

O pedagoško filozofski skupini na univerzi

Ta skupina naj se izpremeni tako, da bo zmehana življenja, ali pa jo ukinite

Ljubljana, 9. avgusta. Pred leti je ministrstvo prosvete s zakonom dovolilo študirati na univerzi pedagoško skupino onim učiteljskim kandidatom, ki so dovršili učiteljske študije ali prav dobrim uspehom. Dosedanja praksa na ljubljanski univerzi kaže, da študirajo to stroko večinoma učiteljski kandidati s lepim uspehom, saj jih je bilo že več promoviranih. Po končanem študiju dobe diplomo, ki je enaka vsem grupam filozofske fakultete; sicer pa ni ta grupa niti kvantitativno, niti kvalitativno po enovi nič lažja od ostalih grup.

Vsebinska diplomse se glasi: A. A. je naredil diplomski izpit iz 27. znanstvene skupine in prejel naslednje ocene: ... s tem je izpolnil predpise zakona o univerzi in uredbi filozofske fakultete. Univerza kralja Aleksandra I. mu izdaje to diplomu in mu priznava fakultetno izobrazbo s vsemi pravici, katere mu na tem temelji po zakonu pripadajo.

Človek bi mislil, da so to bodoči suplentje kakor govori diploma — a pravijo na prosveti, da ni tako. In vendar imajo za šteto srednjo šolo devet let študija, namreč štiri srednje šole in pet let učiteljske, torej še eno leto več kot gimnazijci. Višja prosvetna oblast je sedaj mnenja, da pedagoško-fil. skupina ni stroka in jih ne ve kam nastaviti. Pravijo, da za poučevanje na gimnazijci nimajo pravih predmetov. Tudi na meščanskih šolah ne, ker je to strokovna srednja šola. Učiteljski, kamor bi najbolj spadali, je premalo, a pedagogov že dosegajo veliko preveč.

Prav bi bilo, da bi ostali na osnovni šoli. Res je, a zato zadostuje po zakonu za enkrat učiteljske. Upoštevati bi bilo treba, da imajo ti dipl. filozofi prav toliko strokov in truda s študijem kakor vsi ostali filozofi.

Po dosednji praksi jih nastavlja na meščanske šole ali kot pripravnike VIII. grupe ali tako, da so nastavljeni na osnovne šole in dobivajo plačo osnovnošolskih učiteljev in so dodeljeni na delo meščanskim šolah. Slednji so gmočno oškodovani. Zadnje čase se sliši, da pa sploh ne vedo več kam z njimi.

Če so prosvetne oblasti mnenja, da to sploh ni nobena stroka in ne vedo kam z njimi, je logičen sklep, da se ta grupa

tako izpremeni, da bo zmehana življenja ali naj se ukine.

Predno pa bi se ukinita, to je in še marsikaj, o čemer radi prostora ni moči tu govoriti, v premelek.

Zgodovina pedagoške kulture uči, da je bila hrbtenica univerze filozofska fakulteta, posebno filozofske panoge iz katerih so se univerze razvile. To ni slučaj, saj je bila filozofija srednjeveškemu človeku najvažnejši predmet. Je pa velik problem, če smo danes srečnejši kot tedaj, ko so duhovne vede prevladovala nad prirodoslovni. Ni slučaj, da je bila Grku najvišja zapoved: Spoznaj samega sebe. Misliti, da smo bolj kot kdaj prej potrebni iskati samega življenja.

Tudi se danes veliko govori o vzgoji mladine. Praksa pa kaže, da je labirint vodo kaj več povedati o zakonih duševne rasti in nje ciljih ter akcijah prodrati v skrivnostno snovanje mlade duše.

Po naših šolah je kopica predmetov, ki se več ali manj le spominjajo sprejemajo ter so za življenje važni ali ne. Ali naj pedagoško študira le učitelj? Če bi se javnost zavedala, da je vzgojitelj častnikar, oče, mati, katerikoli mojster, zdravnik, sodnik itd., bi zahtevala, da se vse srednje in tudi strokovne šole uvede pouk pedagoške in ne le na učiteljske. Tako bi imeli pedagogi dovolj dela.

Vse doslej navedeno govori v prilog pedagogiki in filozofiji. Pa ne samo to, nego še in še, o čemer ni tu prostora za razpravljanje.

Kdor vsaj to premisli, ne bo delal pedagoz, če išče službe: »Teško bo kaj, ko imate to nesrečno pedagoško grupo.«

Radi velike specializacije in delitve dela v duhovnih vedah imajo prostor tudi pedagogi in filozofi. Če mislimo, da ne, nas o tem pouči vsaka kulturna zgodovina. Tudi pedagogi in filozofi pa so ljudje, ki morajo jesti, če naj žive in se udeležujejo; zato pa naj bi dobili tudi oni izobrazbo pri meren kruha, o čemer govori diploma.

To naj bi uvaževala prosvetna uprava, na šola javnost, poslovanje pa oni, ki se namenjajo letos vpisati na univerzo v to stroko. Zavedajo naj se, da se po navedenem ne da več izbirati predmeta iz poljice, ker to do šest sto dinarjev kolekovano diplomu slišati, ko bodo iskali službe, da to ni nobena stroka in ne vedo kam z njimi.

Novo sredstvo proti bombnikom

Ni še dolgo tega, ko so smatrali za najboljšo sredstvo proti bombnikom, letelcem nizko nad zemljo, hitra lovka letala. Razmere so se pa izpremenile. Bombniki letajo zdaj skoraj dvakrat tako hitro, kakor so letali stari pred leti, poleg tega so se pa v zadnjem času znatno izpremenile metode zračnega boja. Nova pota je ubrala Francija, ko je jela graditi lovka letala, ki imajo po dva motorja in po več sedežev. Ta letala so dobro oborožena in letajo zelo hitro. Javno je, da morajo biti pri tem živovane prejšnje prednosti lovskih letal — njihova mnogo večja sposobnost manevriranja kakor pri bombnikih.

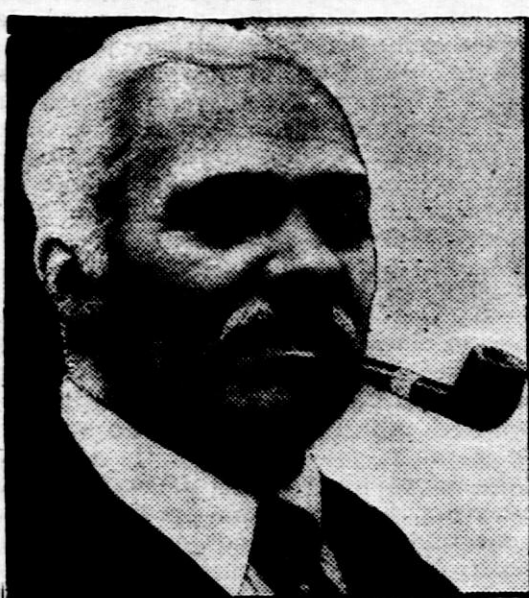
O novem načinu boja proti njim piše

revija »Royal Air Force Quarterly«, stoječa blizu angleškemu letalskemu ministrstvu. Boj proti bombnikom mora biti prepuščen malim, lahkim in zato hitrim napadnim letalom, ki sploh niso oborožena, samo, spredaj imajo napravo, s katero zbijejo letalo na tla. Pilot napadnega letala sedi čisto zadaj, tik pred trčanjem se pa odvrže od sedeža in skoči s padalom na tla. Za obrambo proti sovražnim krogom mu služi v zadnji fazi napada motor v obliki zvezde in štiri v obliki stožca. Pri napadu na bombnike se razbije sicer mnogo napadnih letal, gospodarsko je pa to vendarle ugodna obramba, kajti letala z velikim tovorom bomb so zelo nevarna zaledju. Novo napadno letalo lahko izdelujejo v serijah s slabim motorjem in tudi pilotom se ni treba dolgo učiti.

Napoleon petrolejske industrije

Tako pravijo znanemu bogatašu Holandcu Henryju Deterdingu

Pod naslovom »Najmogočnejši moč sveta« je izšla te dni v Ameriki knjiga Angleža Glyna Roberta. To je biografija sira Henryja Deterdinga, znanega tudi pod imenom Napoleon petrolejske industrije.

Deterding

Rojen je bil kot četrti sin nekega amsterdamskega pomorskega kapitana in v borbi s petrolejskim kraljem Rockefellerjem je zmagal. Ščasnica je postal gospodar podjetja z obratnim kapitalom pol milijarde funtov šterlingov ali v našem denarju nad 130 milijard.

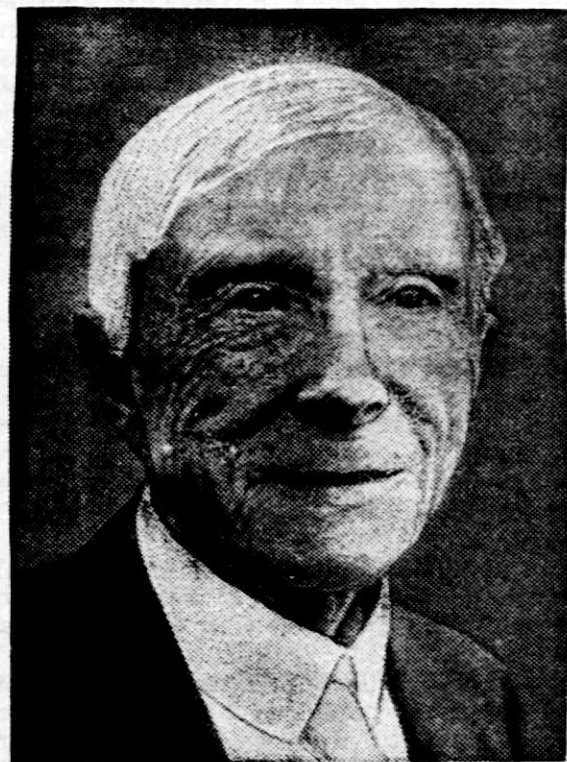
V začetku svoje kariere je bil Deterding lastnik skromnih petrolejskih vrelcev na Sumatri in eden izmed zastopnikov malih podjetnikov, ki so dobavljali petrolej Kitajski. Rockefeller je spoznal, da mu delajo ti mali trgovci škodo in hotel jih je uničiti. Poslal je torej ladje družbe Standard Oil na Daljni zapad in zniževal cene petroleja tako dolgo, da so morali mnogi mali podjetniki položiti orožje. Nekateri so se krčevito držali v nadi, da jih starejši odjemalci ne bodo zapustili. Toda odločili so nizke cene in kitajski trgovci so dajali prednost Standard Oilu. Deterding se je boril krčevito in ko je bil že na koncu svojih sil, ga je zadel najhujši udarec. Njegov najboljši vrelce, ponos njegove industrije, je začel nenkrat bruhati iz sebe umazano vodo namestu petroleja. Rockefeller se je zadovoljil s čakanjem in ni udaril neposredno, da bi povsem uničil Deterdinga. Pri tem je pa storil usodno napako. Deterding se je hitro vrnil v Evropo, zbral denar in kupil več milijonov litrov petroleja v Baku. Rockefeller je bil pozabil na Baku in s tem je posredno pripomogel Deterdingu k njegovi presenetljivi karieri.

Poleg odličnih osebnih vrlin in neomajnega zaupanja vase, kar je pomagalo temu Holandcu k uspehu, so bile tudi ženske, ki so igrale v njegovem življenju važno vlogo. Omeniti je treba zlasti njegovo mater. Mož ji je umrl, ko je bilo Henryju šest let. Toda njena odločnost in pogum sta odločila, da morajo doseči sinovi enako dober položaj, kakor če bi jim oče živel. Sedem let je delala, stradala in prodajala eno dragoceno stvar, čokler ni postavila vseh treh sinov na trdne noge. Henry, najmlajši, bi bil moral postati mornariški častnik, kakor je bil njegov oče. Ko mu je bilo 13 let, je njegova mati s težkim srcem spoznala, da je močno skržena denarna sredstva ne bodo zadostovala, da bi mu pripomogla do kariere, po kateri je hrepenel. Zadoستovala bi kvetjem, če bi bil mogel se tri leta študirati. Če bi bila imela dovolj denarja za štiri leta, bi bil lahko dobil stalno službo

v tej ali oni banki, na kar pa ni mogla misliti.

Obupana mati je pojasnila položaj svojemu 13 letnemu sinčku. Le-ta se je odločil dovršiti štiri letno šolo v treh letih. S pomočjo svoje matere je dosegel to, potem je pa postal njegov cilj in želja, zaslužiti toliko, da bi mogla njegova mati preživeti jesen svojega težkega življenja srečna in brez denarnih skrbi. Po njenem nasvetu je kmalu zapustil službo v banki in se napotil v Vzhodno Indijo. Njegovo prvo delo je bilo spraviti v red trgovske knjige neke prodajne družbe. Bile so v takem stanju, da so bili že vsi upubani nad njimi, ker se ni nihče več spoznal v njih. Deterdingu so nalašč poverili to delo, da bi pokazal, kaj zna. Predno se ga je lotil, je štiri dni samo telovadil. Pripravljal se je na težke račune nekako tako, kakor se pripravljajo atleti na rokoborbo.

Pri tem se je pa lotil dela, delal je naporno štiri mesece, toda njegov trud ni bil zaman. Knjige je spravil v red in podjetje mu je takoj povišalo plačo za 75%. To je bila najvišja doklada, ki jo je Deterding kdaj v življenju dosegel. Obenem je bil pa to prekokrat k sreči v njegovi karieri. Pa tudi s tem uspehom se ni bil zadovoljen. Kmalu potem, ko mu trdnica ni hotela znova zvišati plače, je odpovedal službo in dobil novo pri kraljevski holandski petrolejski družbi. To je bil začetek njegove poti k diktatorski slavi na tem polju.

Rockefeller

Druga ženska, ki je igrala v Deterdingovem življenju pomembno vlogo, je bila njegova prva žena, dražestna Holandka. Ona mu je rešila življenje. Ko se je hotel nekoč peljati čez Rokavski preliv, ga je lepo prosila: »Ne odpelji se, prosim te, nikar se ne odpelji. Zlo slutnjo imam, da se bo zgodilo nekaj strašnega!« Mladi mož se je samo prizanesljivo nasmešnil strahu svoje žene. Kaj bi se moglo zgoditi? Iz Holandske do Anglije ni niti dan vožnikar se ne odpelji, lepo te prosim, — je nje, a parnik »Berlin« je dobra ladja. — vztrajala žena pri svojem in končno se je Deterding vdal ter odgodil svoj odhod za en dan.

Iste noči se je parnik »Berlin« potopil in utonilo je 126 ljudi. Čudna slutnja mlade žene je bila rešila življenje mlademu podjetniku in mu omogočila dvigniti se do največjega magnata na svetu. V njegovih rokah je zdaj nad polovico svetovnih zalog petroleja. Ko je Deterdingu le-

ta 1924 umrla žena, se je drugič oženil z izredno lepo hčerko nekega ruskega emigranta. Zaljubljen se je bil v njo, ko jo je videl v cerkvi, kjer je pela na koru. Na njeno prošnjo se je oddalil za žilavo borbo, da bi priboril ruske petrolejske vrelce zopet njihovim prvotnim lastnikom. Sir Henry je izgubil mnogo milijonov, predno je opustil to bitko, ki mu je prinesla prvi poraz v njegovem življenju. Čeprav je vedno dosegel vse, kar je započel, se mu je pa poskus pomagati ruskim emigrantom izjalovil. Leta 1936 se je petrolejski magnat ločil od svoje druge žene in se čez nekaj tednov tretjič poročil, čeprav mu je bilo že 70 let. Izbral si je mirno 38 letno nevesto, ki je bila več let zaplenjena v njegova pisarni kot njegova tajnica in svetovalka v inozemskih zadevah. Vzel je Nemko.

Ko se je pred dvema letoma preselil iz svojega udobnega doma v Buckhurst-Park blizu Ascota v Berlin, se je naselil v predmestju vil. Robertsova biografija trdi, da je postal Deterding eden največjih podpornikov Hitlerjevega pokreta. Nedavno je praznoval 72 letnico rojstva in od tistega dne večinoma počiva. Mudi se najraje v Berlinu in živi zelo skromno, čeprav je njegovo bogastvo ogromno. Spi osem ur dnevno. Vsako jutro pred zajtrkom plava, tudi pozimi, ko mu mora služka presekati led, predno se gre kopat. Popoldne nikoli ne pije čaja in tudi ne je. Tehta se dvakrat na teden in pravi, da bi ne smel noben možki do 40 letih zanemarjati kontrole svoje teže. Deterding je mož srednje, toda krepke postave, črni blestehči oči in lepe zdrave polti. Do svojega 72. leta je trdo delal in njegova zunanost prča, da utegne biti njegova dijeta pravilna.

Zanimivo je, da njegov ponos ni njegova ogromna petrolejska družba, niti zela dragocena zbirka slik, pa tudi ne milijarde, ki jih je znal spraviti skupaj. Ponosen je pa na to, da si je vsak njegov namestnik prihranil 10 odstotkov od plače. To je Deterding podvojil, ves denar skupaj investiral in ko je namestnik zapustil podjetje, mu je bil izplačan ves znesek z obrestmi vred. Tako so mnogi njegovi namestniki prišli do milijonov za stara leta, ko ne morejo več delati. To je menda edino industrijsko podjetje na svetu, kjer gospodar dobro skrbi za svoje uslužbence in misli tudi na njihova stara leta. Pretežna večina gospodarjev vidi v svojih uslužbenih navadnih stroje. Ko se obrabijo, se morajo umakniti novim. Gospodarja prav nič ne briga, kam se ti obrabljeni stroji na stara leta zateko in kako prežive jesen svojega življenja.

Delniške družbe pred 3000 leti

Član ameriškega orientalskega društva dr. Pierre Purves trdi, da so bile že v stari Mezopotamiji delniške družbe. Takrat so pa bili lastniki delnice samo rodbinski člani in ti so lahko dobro živeli z dohodki podjetij. Dokazuje za to trditve so našli ba-je v mestu Nuzi, kjer je bila večina podjetij vodena kakor naše delniške družbe. To bi torej pomenilo, da je poznalo človeštvo delniške družbe že pred 3000 leti in da torej tudi v tem pogledu ni na svetu nič novega.

Nad 4000 glinastih ploščic, odkopanih v mestu Nuzi v Mezopotamiji, dokazuje, da so poznali že stari narodi neke vrste knjigovodstvo. Že takrat so živeli na svetu srečni ljudje, ki jim ni bilo treba skrbeti za vsakdanji kruh, ker so imeli masne dohodke od dividend. Pač si pa v dobi glinastih ploščic ljudje niso smeli dovoliti veselja, da bi strigli kupone, ker teh še ni bilo.

Angleški stavarji

V Angliji stavljajo na vse, posebno navdušeni so ljudje za stave na nogometnih tekmah. Ta strast je zajela v zadnjem času celo kmečko mladino v nekaterih kraji škotske. Ker pa tam nimajo nič drugega, stavljajo na avtomobile, vozove po cestah najraje seveda ob nedeljah, ko je avtomobilov največ. Kmečki fantje se razvrste ob obeh straneh ceste in zapisujejo številke mimovozečih avtomobilov. Zabeležijo si zadnjo številko vsakega avtomobila. Eni imajo v evidenci sode, drugi pa liha številka. Če vozi mimo avtomobil, ki ima na koncu številke sodo številko, dobe zastopniki sode števil od druge strani en penny, če je pa zadnja številka liha, plačajo fantje za nasprotno strani.

Razen tega pa sede ob cestah tudi »bankirji«, ki sprejemajo za vlogo enega pennyja listke z napovedjo za 12 po vrsti mimovozečih avtomobilov. Na listkih mora biti označeno, kateri avtomobil bodo imeli na koncu številke sode in kateri liho številko. Dobitek je potem večji in ravna se po številu udeležencev te svojevrstne loterije. Stav dobi tisti, ki se s svojo napovedjo najbolj približa resničnosti.

Državni mlekarski zavod v Škofji Loki Zaradi 145.000 din naj bi bil loški okraj ob ta važni zavod

Škofja Loka, 6. avgusta. Pod silo okolnosti smo spregovorili o boju, ki se vodi za drž. mlekarski zavod, kajti nihče ne more pričakovati, da bi mogel sprejeti naš okraj odselejši važne gospodarske ustanove povsem ravnodušno. Lepo desetletje je deloval zavod v naši sredini in zdaj naj ga — izgubimo. Predvsem naj poudarimo, da se suče je-dro vsega problema v nakupu sveta, kjer naj bi se postavila nova poslopja v svrhe zavoda. Zemljišče mora kupiti okraj sam — a zidala bi država. Lahko rečemo, a težje storjeno. Akcija bi bila šla verjetno brez večjih težav do svojega ugodnega konca, da bi se še potem, ko je bilo odločenih za nakup 5 ha zemljišča pojavila nenakrat zahteva, da mora biti sveta za 70.000 kv. metrov. 500.000 din je bilo s strani občin in mlekarskih združenj zagotovljenih, potem pa, ko je izšla zahteva po 7 ha sveta, so jeli celo prvotne obveznosti odpovedovati, tako da je dal končen račun le razpoložljivih 355.000 din, ki bi jih prispevali interese tako: Škofja Loka bi dala 50.000 din, ki bi jih odplačevala skozi 10 let v letnih anuitetah po 6100 din; občina Stara Loka se je obvezala prispevati 125.000 din, občina Zmirec 50.000 din, občina Selca, kjer domuje svetnik kmetijske zbornice za loški okraj g. Magušar, je znižala svoj prispevek od 10% na 3%. T. j. na 15.000 din s pristavkom, da bi prispevala tudi polni zmesek, ako bi se zagotovila občini oddaja vsaj 500 l mleka dnevno; od 5% na 3%, t. j. 15.000 din je združila občina Zelniki, dočim so zavzele ostale občine, z različnimi motivacijami (šola Lučine!) do cela odklonilno stališče. Mlekarski združenji v Škofji Loki in v županiji bi prispevali 100.000 din. Manjka tedaj najnujnejše, din 145.000, kajti zaradi te vsote naj bi bil loški okraj ob zavod.

Ko pa govorimo o mlekarskem zavodu,

ne smemo imeti pred očmi zgolj finančne strani. Za zidavo so bile izbrane bive Strahlove njive. Zemljišče, ki ga je kmetijsko ministrstvo odobrilo, leži ob bano-vinski cesti proti Železniku in v neposredni bližini Škofje Loke. Zemljišče je v ravnini, na razpolago je elektrika, v bližini pa je tudi vodovodna proga starološkega vodovoda z izvrstno pitno vodo, ki tudi ob najhujših deževjih ni motna. Strahlovo posestvo štejemo lahko brez pri-držkov med eno zelo posrečenih tudi glede na celotni loški okraj, a še posebno naj podčrtamo živinorejo. Meso naše živine se je že pred vojno, kot boljše kakovosti, prodajalo, seveda nekoliko dražje, na Dunaju in na dlanj je, da je tudi mleko takih krav boljše kakovosti od druge živine. Navedeni razlogi govore, da starološkega zemljišča ne kaže kar enostavno zavreči. Nasprotno, naše mnenje je, da onih 29%, ki manjkajo, ne morejo in ne smejo biti odločilen razlog, da bi se loška mu okraju prizadejala tako pomembna škoda. Z gradnjo zavoda bi se pričelo takoj, čim bi bilo zemljišče prepisano ra državi in erar, obratovati pa se bo pričelo, čim bodo postavljene najnujnejše zgrad-be.

Vsi ti lepi osnutki pa vise seveda trenutno v zraku, ker so se pojavile težko-če zaradi denarja. Sodimo, da bi bil izid mogoč. V resnici velike težave naj bi pomagala premostiti banovina, z druge strani zopet pa bi nemara kazalo potrkati ponovno na vrata občinskih mož v okraju, da dosežemo vsaj prvotno stanje, ono, iz decembra v letu 1937.

Mlekarski zavod ni samo zadeva Škofje Loke, marveč vsega okraja. Le kompaktnost in solidarnost pomenijo uspeh! Tega naj se zavedajo vsi oni, ki gledajo na današnji boj s svojimi domačimi očali. Mlekarski zavod se mora graditi v Stari Loki, to bodi geslo in zmaga bomo!

nič ne ugaia in sicer zavoljo očeta. Moja hči bo dobro nagrajena s takim dečkom! Storila bo dobro, če pojde ravno pot, kajti jaz ne bom daleč, da spravim čim prej vse na pravo pot. Mihelina mora biti srečna! Dokler je živel moj mož, sem bila takrat že bolj mati, nego žena; zdaj pripada vse moje življenje hčeri.

Potem je pa dvignila svoje krepke roke in vzkliknila z mračno odločnostjo:

— Glej, če bi moja hči trpela s svojim možem, bi bila zmehana ubiti ga.

To so bile zadnje besede, izgovorjene v pogovoru, med katerim se je odločala usoda Miheline, princeza gospe Desvarennesove in Petrova. Prišel je sluga, ki mu je naročila, naj pokliče Marechala. Mislija je, da bo Petru ljubo, če bo mogel deliti svojo žalost s prijateljem. Moški se ne more dobro zjokati vprito ženske, ona je pa čutila, da je mladeničovo srce polno solz. Marechal ni bil daleč. Prišel je takoj in že je objemal Petra. Videc tovariša v globokem razumevanju je dejala gospe Desvarennesova Marechalu:

— Do večera ste prosti, vzemite s seboj Petra. Njegova navzočnost mi bo potrebna po obedu.

Trdnih korakov je odšla v Mihelinino sobo, kjer je Mihelina v strahu pričakovala, kakšne bodo posledice njenega ravnanja.

VI.

Hiša v ulici Saint-Dominique je gotovo ena najlepših, kar jih more videti človek v mestu. Samo

vladarji imajo razkošnejše palače. Prostorno stopnišče iz izrezljanega hrasta je ograjeno z ograjo iz cizeliranega bronu in njene stolpce tvorijo kipci golih otroških teles. Tisti del ograje, ki se nanj naslanjamo z roko, je iz ahata. Vso to ograjo, prekrasno Ghirlandaiovo delo, je prinesel iz Firence veletrgovec s kuriozitetami Sommerieux. Baron Rotchild ni hotel dati za njo več, kakor sto tisoč frankov. Gospe Desvarennesova jo je kupila. Na širokih vzbočinih sten na stopnišču so napeti čudoviti gobelini, predstavljajoči razne Jupiterove izpremembe, tkane po Boucheru. Na vsakem počiva-lišču tega stopnišča, v kotu, obloženem s lesom, stoji ogromna japonska vaza, okrašena z kočeno emajlo sliki in to vazo podpira trinožec v obliki himerae iz kitajskega bronu. Visoki stebri iz rdečastega marmora s pozlačenimi glavami ločijo v prvem nadstropju stopnišče od pokritega hodnika, kjer je zimski vrt. Zastori iz temne češnjeve svile zastirajo okna, okrašena s čudovitimi gotičnimi ploščicami.

V predmestju, prevečeni z usnjenimi črdovalskimi tapetami na podoben način, stoji prekrasna no-silnica, okrašena s Fragonardovimi sliki, kakor da čaka tu na nenadne kaprice velike dame. Malo dalje stoji ena onih velikih skrinje iz brušene biservine, kamor polagajo orientalske žene svoje pajčolanke in nakle. Veliko beneško zrcalo v okviru, ki so na njem upodobljeni zgodovinski prizori, dva metra široka in štiri metre visoko, zakriva malone pol stena.

Zavese iz kitajskega satena, okrašene s krasno aplikacijo ornamentov mašnih oblak, razprostirajo svoje mogočne gube čez vrata salonov in jedilnice. V salonu stoji pohištvo sloga Ludvika XIV. iz pozlačenega lesa. Stene so obložene z drobno pikčastimi tapetami, čudovito dobro ohranjenimi. Trije lestenci iz čistega kristala vise drug za drugim v salonu; brušeni robovi njihovih držajev se močno leskečejo. Tapete so s svilo in zlatom prepežene slike in postaj jih je Ludvik XIV. nekoč v dar španskemu poslaniku de Pimentelu v zahvalo za sodelovanje pri zadovoljivo zaključeni prire-skih pogajanjih. Te tapete, edinstvene te vrste, so bile pripeljane iz Španije leta 1814 v vozovih armade maršala Southa in prodane za deset tisoč frankov nekemu meščanu v Toulouseu. Pri njem jih je odkrila gospe Desvarennesova leta 1864 na podstrešju, kjer se je vajljalo to delo neprecenljive vrednosti po krivdi neznanja vnukov zadnjega lastnika. Dala jih je spretno popraviti tako, da so zdaj ponos njenega salona. Na kamnu stoji ogromna ura iz kitajskega lakca, okrašena s pozlačenim bronom, izdelana po vzorcih, poslatih iz Pariza pod vladjo Kralja Solncea; njihov glavni motiv prikazuje bežeto Uro, ki jo preganja Čas.

Velikega salona se drži hudoar, obiti s laneno sivim damaskom, posutim s šopki. To je priljubljena soba gospe Desvarennesove. En kot zavzema krasen Erardov piano, v drugem kotu stoji skrinja iz izrezljane ebenovine, okrašena z Gouthiersovi-mi deli v bronu. Na stenah visi samo dve slike:

GEORGES OHNET: SERGEJ PANIN ROMAN

— Kakšno zdravilo?
— Svojo voljo. Oženi se z Mihelino: odgovornost prevzamam jaz.
— Ne ljubi me.

— Žena vedno nazadnje vzljubi svojega moža.
— Preveč ljubim Mihelino, da bi sprejel njeno roko brez njenega srca.

Gospe Desvarennesova je spoznala, da ne bo ničesar dosegla pri njem in da je njena zadeva povsem izgubljena. Obšla jo je globoka žalost. Pred seboj je zagledala mračno bodočnost in obšla jo je nekakšna slutnja nesreče, ki bo s Sergejem Paninom prišla v hišo. Kaj bi mogla storiti? Postaviti se po robu navdušenju svoje hčere? Vedela je, da bi se ji življenje zagnusilo, če bi Mihelina nehala prepevati in smejati se. Hčerine solze so topile njeno voljo. Peter ji je bil to dobro povedal. Čemu začenjati boj, če bi se pa končal z usodnim porazom? Tudi sama je čutila, da je brez moči in z globokim odporom je popuščala pod pritiskom okolnosti.

— Da, — je dejala, — zdaj vidim, da mi ne preostaja nič drugega, nego sprizniti se s tem, da postanem babica malih princikov. To mi prav